

cons

VIDEO SAM KAKO UMIREŠ

Putujem sa Vranjkovićima u Sarajevo. Ne spavam već dani, a odmah posle koncerta putujemo nazad. Treba da stignem na poslednji dan snimanja albuma, ako stignemo da snimimo sve što sam zamislio, a to su snimanje koncertnog klavira na Kolarcu, Sana da otpeva *Stravu* i *Senke*, Aleks da dođe da šuška u *Među nama* i Marina da dođe na kraju da ispuca neke trube u *Među nama* i možda u *Video sam kako umireš*.

Iz Sarajeva smo stigli u 6 ujutru. Uspeo sam da odspavam četiri sata, što je duplo više nego prethodnih dana. Počeo je da mi curi bojler, ne smem da ga upalim da ne bi eksplodirao. Ne moram da umrem baš poslednji dan snimanja. Tuširam se hladnom vodom, u podne se nalazimo na Kolarcu. Proveravam još jednom sa Igorom da li je poneo sve što nam treba, mada njemu nikad ne treba ikakvo podsećanje; većeg radnika nikad nisam upoznao.

Ana nas dočekuje u Pianolandu, uvek nasmejana, nudi nam opciju da odsviramo dva klavira naizmenično, pa da biramo koji nam se više sviđa. Iako je taj drugi klavir *koncertniji* i ima veći zvuk, meni se Feurich više dopao. Nije toliko grandiozan u zvuku, svetliji je i zrno mekši i taman je ono što mumiji treba da se probudi. Pijemo kafu, postavljamo mikrofone, Sana je nervozna, a ja ne stižem da budem nervozan od umora – mozak samo zna šta treba da se dogodi sve danas i gura napred. Dejv se javlja u nekom trenutku, poveo je i Nevenu. Sana i ja probamo malo fraze, svašta treba da se odsvira u tih minut i po, ali mora da bude taman kako treba. I dosta brzo smo to snimili i super zvuči. Taman je pesmi dalo to nešto novo što sam od početka čuo da je pravo mesto za to.

Sana predlaže da odsvira i jednu frazu za *Stravu*, i kao ajde, super – kad ćemo sledeći put da budemo u prilici da snimamo ovako divan klavir? A pre tri noći smo slušali Piter Gebrijela i komentarisali kako je do jaja kad se neki superkul deo dogodi samo jednom u pesmi.

Ana nas nudi rakijom da zaključimo uspešno snimanje, onda pakovanje pa pravac kod Igora u studio da pevamo. Tri je popodne, užasna vrućina i skoro 40 stepeni, grozna gužva u gradu iako je četvrtak. Stižemo, raspakujemo se ponovo, jedemo nešto (onoliko malo koliko nam treba da nastavimo dalje). Sana je dosta brzo dobila tejkove za *Stravu* i *Senke*, što bi ona rekla *Ko iz pičke*.

Aleks dolazi oko pola 7, snimamo zvonca i ocean drum za *Među nama*. Dosta je opuštenija nego prošli put. Za razliku od pevanja u *Senkama*, sada se bavimo filmskom ambijentalom i zvonimo, šušamo i pravimo talase između naleta Moogova. Posle mi na cigari prijavljuje da od snimanja *Senki* puno peva kod kuće. To je fantastično, kad te nešto tako lepo pogura da zaroniš u vodu – od muzike ionako ne postoji ništa lepše na svetu. Dogovaramo se za Oranssi Pazuzu koncert, Sana je i natempirala da doputuje iz Španije na snimanje u isto vreme kad i Oranssi sviraju, da stigne da ih vidi pre nego što zapali nazad za Malagu.

Ispraćamo Aleks, Sana se spušta da otpeva neku Prodigy muslimaniju u *Video sam*, dolazi i Nevena, dajem joj triagl da odsvira, pojavljuje se Gega, dolazi i Marina sa trubom u pola 9, sve u minut kako sam planirao, kao na pokretnoj traci. Igor nestrpljivo čeka da otvorimo šampanjac. Marina proba sordinu (Dejv: *Sardina??*), pa flighornu, pa trubu, pravimo sve kombinacije kad će koji vajb da se desi. Puštamo joj i *Video sam* na kraju i ispucava neku trubu, samo sam joj rekao *Majls u paklu* i to joj je bilo dovoljno.

Otvaramo šampanjac i ne verujemo da smo u 12 termina, od 22. juna do 24. jula, snimili ovoliko stvari. Ne verujemo da smo završili. Mislim, da, to je tek nekih 60% jer na redu su miksevi i master, ali najteži posao je gotov. A pre dva meseca nismo imali skoro ništa od muzike. Ali, kad se ovakvi ljudi spoje, nešto magično je neizbežno.

Mrak lišće auspuh voda

Prošle godine kad smo završili snimanje albuma *Smrt, ljubav, smrt*, Gega me je pitala, *Kad ćemo sledeći album*, a ja joj kažem *Pa hajde sledeće godine, negde opet na proleće, maj mesec je lep za snimanje*.

Posle fantastična dva koncerta u SKC Novi Sad i uspešnom vraćanju SKC-a u Beogradu iz mrtvih u septembru i oktobru 2024, desila se ta ukleta nadstrešnica i sve se poremetilo. Celu zimu smo pričali o novim pesmama, imali jedan lep bendovski sastanak u januaru, gde smo pored novih pesama planirali i jedan benefit koncert da skupimo lov za snimanje novog albuma.

Dorćol Platz su se izjasnili kao zainteresovani i prihvatili fiksnu cifru za nastup. Datum je bio 7. mart. Međutim, studenti su najavili opšti štrajk za taj dan pa smo nakon deset dana gluvih telefona uspeali da prebacimo koncert za novi datum, 29. mart.

Koncerti su se u to vreme non stop otkazivali i pomerali kako se situacija menjala iz dana u dan; samim tim pretprodaja karata je postala na svim koncertima potpuno obesmišljena, jer ljudi nisu znali do poslednjeg trenutka da li će ići na neki koncert ili ne. Pritom je naš bend uvek imao jako dobru prodaju karata na ulazu i nikad nismo otkazali nijedan koncert zbog slabe pretprodaje, a to je ono što nam je Dorćol Plač upravo uradio pet dana pred koncert.

Pritom se takve stvari jednostavno ne rade u situaciji kad ti je organizator ponudio fiks. Ako si već napravio takav dogovor, onda ga ispoštuješ i isplatiš bend bez obzira na broj prodatih karata; pritom im je promocija bila nepostojeća. Sav pres smo uradili sami i čekali ih po mesec dana da objave plakat, event i puste karte koje smo sami napravili. Čak smo za taj koncert planirali da iznajmimo najbolji razglas u zemlji, o svom trošku.

U svakom slučaju, posle tog debakla Marun iz Zaokreta nam je ponudio da napravimo specijalnu svirku na Spratu za 200 ljudi i time skupimo određene novce. Datum koji se

otvorio je 9. maj. Pritom smo znali da Gega tad neće biti tu (putovala je na Bali), ali smo to iskoristili kao priliku da u repertoar vratimo neke pesme koje nismo dugo svirali, a neke, kao *Sećanje na Ameliju*, nismo nikad pre ni izvodili uživo. Setlistu za Sprat je napravila Aleks, a izgledala je ovako:

Barikade

Rinasek

.avi

Vertikala

Sećanje na Ameliju

Grob

Tvin Piks

Rafinerija

Iza ogledala

Imam

Demonska lepota

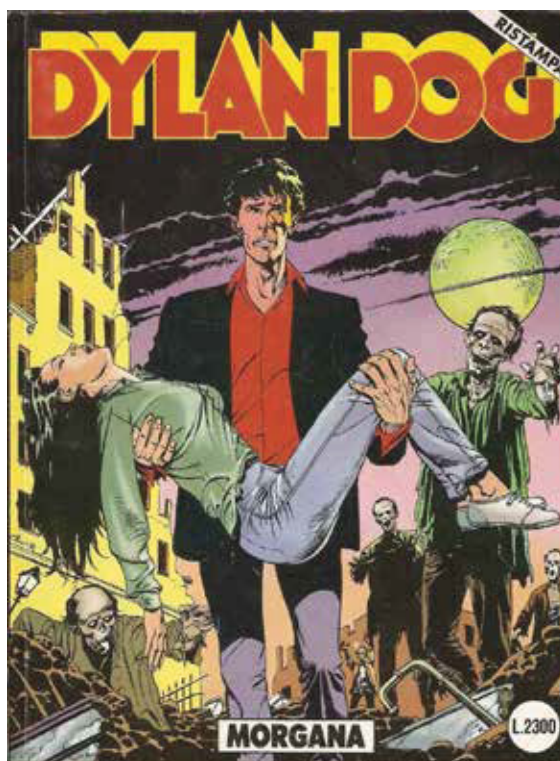
Odblesci smrti

i na kraju smo za bis odsvirali *Aligatora*. Iako je Maksa imao blažu neprijatnost da mora da skine i odsvira uživo za njega 7 novih pesama, koncert je prošao fantastično i nakon svih troškova ostalo je nešto oko 800-900 evra. To nam je bilo dovoljno kao neki početni *boost* da planiramo snimanje novog albuma, iako smo znali da će troškovi snimanja biti sigurno preko 3000 evra.

Plan za omot albuma sam imao par dana pred koncert u SKC-u 25. oktobra, a dva dana pred promociju ploča 8. decembra na Spratu dobio sam ideju da bi *Senke* mogle da pevaju tri Aleksandre sa mnom – Gega, Sana i Aleks. Aleks je svratila do mene pred tu promociju da mi pomogne sa stvarima (nosili smo ploče i brdo majica) i kad sam joj predložio ideju za omot i pesmu, izgovorila je magičnu rečenicu *Ja bih sve učinila za tebe*.

Znali smo na nije realno da snimanje počnemo već u maju, ali smo posle tog koncerta na Spratu krenuli da radimo na pesmama. Gađali smo neki kraj juna kao idealan period za početak snimanja, jer smo znali da ćemo svo četvoro jedino tad da budemo svi tu.

Gega je ogluvela na jedno uvo na koncertu u Domu omladine prošle godine i i dalje se nije oporavila od toga. Znali smo da neće moći da proba nove pesme sa nama u studiju zbog buke, pa smo napravili plan da ona i ja dolazimo odvojeno i probamo u tišim i kontrolisanim uslovima, pa ću onda ja te ideje da prolazim sa bandom. To je nešto što se zove *pretprodukcija* i ovo je prvi put da smo ozbiljno ušli u to. Morali smo, jer je pesma koja otvara album ceo jedan album za sebe i moralo je sve da bude pod konac do početka snimanja.

Slikanje za omot smo organizovali za subotu, 14. jun. Nije mogao da dođe ceo bend, pa smo se fotkali Aleks i ja. Potočnjak će ionako da uklopi ostale naknadno, s tim da ja moram opet da dođem sa bandom zbog reference i perspektive ko gde stoji i ko koliko mesta zauzima. Šone, koji me je fotkao i za prošli omot, prošao je lokaciju nekoliko puta, da proba da nađe najbolje mesto za kadar. Aleks mi je samo rekla, *Kako je lepo kad je neko tako profesionalan, a uz to i voli svoj posao*.

Našli smo dobru poziciju za kadar, ali smo morali da sačekamo da malo zađe sunce, jer je

bilo pakleno vruće. Još sam obukao košulju i sako da bih bio što verniji Dilanu, skuvao sam se.

Aleks je moje visine i težine i otpale su mi ruke dok nismo napravili savršenu fotku. Nije imala zelenu majicu pa je obukla zeleni duks, a on je bio skroz nezgodan zbog materijala, pa mi je klizila sve vreme. Probali smo varijantu sa crvenom majicom i to je dosta bolje izgledalo, lepše joj se ocrtava figura i imao sam bolji *grip* dok sam je držao. Čula je demo verziju *Buđenja* dok smo čekali da zađe sunce i oduševila se. Čula je i *Stravu* i rekla, *Ovo je hit!* Otišla je u Hrvatsku sutradan na poslovni put na nedelju dana, a ja nisam mogao da podignem ruke još tri dana.

© Nenad Vujanović

Bend sam uspeo da skupim sledećeg vikenda, 21. juna. Imali smo jako uzak *tajmlajn* kad smo svi tu, jer je Dejav uskoro putovao na more, zatim Maksa za njim, pa je bilo samo nekoliko dana fore da dobijemo bubanj zajedno dok smo svi tu. Došao sam pravo sa puta iz Zagreba i došli smo da spakujemo stvari za studio za snimanje kod Igora, pa smo uglavili fotkanje pre nego što smo ih odneli. Brzo smo sve završili, napravili smo i neke lepe promo fotke za bend i onda otišli kod Igora da preselimo sva pojačala, gitare, pedale, sintisajzere, mikrofone i stalke. Jedino nismo morali da nosimo bubanj, jer je tamo ostao Igorov bubanj namešten od snimanja *The Father of Serpents* od pre dve nedelje, sa sve mikrofona. Doneo sam i Božine činele iz Zagreba, da probamo dve čajne i još neke kombinacije, pa ću da mu ih vratim na Arsenal u četvrtak.

© Nenad Vujanović

Snimanje smo počeli sutradan, 22. juna. Maksa je bio sâm dole u gluvaću, a Gega, Dejv, Igor i ja smo bili gore u režiji. Snimali smo i neke pilot vokale na licu mesta, a za *Buđenje* smo u projekat uterali sve one pilote što smo pakovali Gega i ja.

Imali smo dve do tri probe Dejv, Maksa i ja pred ulazak u studio. Maksa je sve bubnjeve snimio prvog dana. Samo se sutradan vratio na *Video sam kako umireš* i ponovio neke delove, jer nju i *Senke* nismo nijednom odsvirali na probi.

On inače voli da se za snimanje pripremi bar 6 meseci unapred, ali divno je znati i da pod pritiskom može da izađe u susret i snimi savršen tejk. Pritom ima veliko iskustvo u snimanju bubnjeva, a to je najdragocenije. I svidela mu se jako druga čajna što sam doneo od Bože, toliko da ih je obe svirao naizmenično na kraju *Video sam kako umireš*.

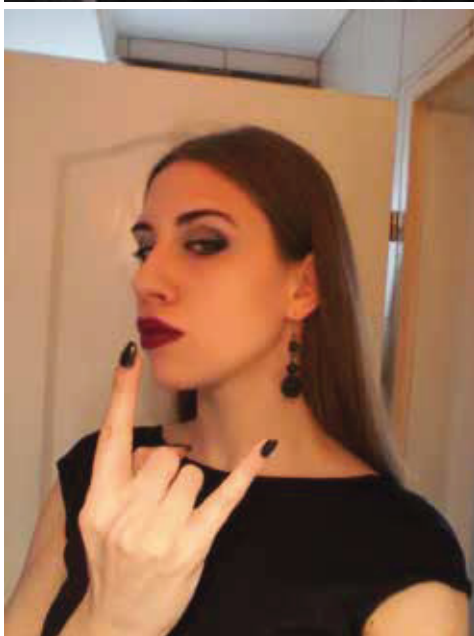

Buđenje mumije

Ova pesma je zapravo *prequel* za *Blajndere*. Napisao sam je pre deset godina, kad sam upoznao Aleks. Manje od mesec dana nakon upoznavanja otputovao sam na evropsku turneju sa Uneath, i to u najnenormalnijem aranžmanu do tada – 36 koncerata u 39 dana. Ceo maj mesec i nešto kusur datuma u junu. Više od pola od tih koncerata bili su predgrupa za Arch Enemy, a ostale datume su popunjavali rupe sa manjim svirkama. Iako smo imali *tour bus* koji je dosta bolja opcija od kombija (odmorniji si, jer prespavaš u ležaju u busu i probudiš se u novom gradu), cela ta akcija je bila apsolutno iscrpljujuća, najviše zbog toga što su Arch Enemy baš loši likovi. Imali su gomilu nekih glupih pravila i zahteva/zabrana šta predgrupa sme i ne sme; često nismo imali ni bekstejdž, jer je bend morao obavezno da uzme bar četiri odvojene prostorije za pevaljku, bend, menadžment, *crew* i tako dalje i došlo mi je posle dva dana da se vratim kući. Ali, znao sam da moram da izdržim i izguram to, jer sam od te love sa turneje hteo da se odselim od mojih i počnem da živim jedan novi život.

Buđenje (originalni naziv je *Mrak lišće auspuh voda*) sam napisao u Cirihu 11. maja 2015. Samo su mi izletele reči. I bilo je puno teksta i nisam bio siguran šta bih mogao da radim sa svim tim tekstom u Cons kontekstu, no bila mi je bitnija poezija u liričkom smislu. Stivi me je posle zajebavao *Sve si rekao a ništa nisi ostavio za posle, nije ti ovo 14. vek smanji doživljaj bre*.

I bio je u pravu. Ali, neke stvari se samo dese. Nešto je u njoj bilo toliko direktno i suptilno u isto vreme, da su mi se odmah otvorile sve čakre. Da sam ja neki veliki mikser, ona je pritisla sve dugmiće. I svi nešto rade.

Dugo nisam znao šta da radim sa pesmom. Znao sam da je velika pesma i da tako moram da joj pristupim. Tek pet godina kasnije, 18. maja 2020. usred korone i onog užasa, otišao sam do studija da malo sviram i tema je sama izletela. Snimio sam je, ali mi je trebalo još jedno dve godine da shvatim da je ta tema prava za *Buđenje*. Aleks sam u međuvremenu viđao samo povremeno, najčešće se sretnemo na nekom koncertu (na Anathemi u Domu omladine 2017. sam pogledao sve ljude u publici posle koncerta i jedino smo ona i ja imali isti kez od uveta do uveta). Međutim, 2022. smo se sreli na Brutal Assaultu u Češkoj i nešto je eksplodiralo u meni kad sam je video. Miksao sam Unearth u tri popodne, došla je na ogradu da me zagrli sa najvećim osmehom na svetu i ja sam na tom koncertu napravio miks života. Deset hiljada ljudi u publici je poludelo, a posle mi je i Trevor (pevač) rekao da mu je i onako kljakavom sa sjebanom nogom to bio jedan od najboljih nastupa u životu.

Kako smo dobili neku lovu od SOKOJ-a da snimimo *Smrt, ljubav, smrt*, vreme sa smanjivalo, a mi nismo mogli da se iskobeljamo iz lavirinta sa bubnjarima. Matija je imao moždani udar i nije mogao da svira, a Aki je uleteo kao ispomoć da pomogne na nekoliko koncerata, ali ispostaviće se da nije trajno rešenje za bend – posvetiće se miksanju radije nego sviranju. Pisali smo molbu SOKOJ-u i rok su nam produžili, ali i dalje sam znao da nema dovoljno vremena da pristupim *Buđenju* onako kako zasluhuje i da nema šanse da je završim na vreme za taj album. Okej – ostaviću je za sledeći.

Negde u oktobru i novembru 2023. sam već imao ideju za drugi deo pesme (*Trudi se/Budi se*), samo su mi i dalje problem bile pojedine reči i kako da ih slomim dok pevam. Gega je uzela tekst da radi na njemu i jedno popodne, 16. maja ove godine, pada kiša, ja kisnem dok čekam nekog dečka da uradimo intervju u SKC-u o našem koncertu tamo, kako smo ga zapravo mi prvi oslobodili pre studenata, zanima ga kako smo četiri meseca pokušavali samo da ugovorimo sastanak sa njima i koje smo sve poteškoće i prepreke imali da se koncert uopšte dogodi, međutim on kasni, ja stojim kod fontane, štekujem se uz neku galeriju, ali kiša toliko pada da se štek smanjuje, lije fontana, lijem i ja i u tom trenutku stiže mi glasovna poruka od Gege kako peva *minduše planete* preko moje gitare i bukvalno mi suze idu.

Neverovatna je ta povezanost i posvećenost da je ona uzela moju ljubavnu pesmu i nekako je prihvatila kao svoju. Dala mi je nešto što sam ja želeo da kažem, ali nisam znao kako.

Počeli smo da razmenjujemo ideje i dosta smo uradili u narednih nedelju dana. Onda smo morali da odlučimo koji je definitivni tempo za pesmu. Počeli smo sa 120, pa onda podigli na 121. Delovalo je dobro. Sa Maksom sam imao probu 1. juna, pravili smo patern za bubanj. Podigli *bpm* na 122 i mislili to je to, a onda ipak skapirali da je 123 definitivno taj koji nam treba. Gruv za bubanj na početku, reper nam je bio Džoš Friz u *The Moose* od A Perfect Circle. Onda smo snimali tu probe, pa slali demo Gegi da bi ona mogla kod kuće da radi svoje delove na naše aranžmane.

Onda smo Gega i ja počeli sami da dolazimo u studio da snimamo pilot vokale, pravili aranžman, mrdali stihove, da vidimo šta sa čim ide, da bismo imali sve spremno pre nego što dođemo na snimanje. Jer, prošle godine smo za *Delirijum* imali samo neke smernice i onda potrošili brdo vremena u studiju da pronađemo sve što nam treba. Zašto sada ne bismo ušli duplo spremniji?

A pesma je imala sve. Čuo sam u njoj i klavir i akustične gitare. Handpan u uvodu sam odsvirao još 5. septembra 2022, na snimanju Laminog spota za *Auru*. To je bilo istog dana kad smo čuli da je Zlaja umro. Neko je doneo handpan kao rekvizit, ja sam odsvirao prvo što mi je došlo, snimio i spustio u štim za *Buđenje*. I zaboravio da postoji. Kad sam ga na snimanju doneo i pustio u uvodu, trajanje fajla se savršeno uklopilo sa strofama do *Trudi se dela*. A patern za bubanj kad se pojavi tema prvi put, došao mi je slučajno dok sam kuvao špagete. Svirao mi je u glavi taj bubanj i onda sam shvatio da taj patern već znam od negde... Setio sam se da *Ceremony of Opposites* od Samael isto tako počinje.

Još ranije sam imao ideju da ova pesma ima dva bubnja u nekom trenutku, ali ideja sa dva bubnja i dva bubnjara mi je sve više izgledala nategnuto. Moralo bi da se ide kod Olivera da se snima, jer samo tamo mogu da stanu dva bubnja i da se snime kako treba, a nemoguće je probati dva bubnja negde da sviraju u isto vreme pre samog snimanja.

Onda sam počeo da razmišljam o flortomovima kao drugoj varijanti. Daj da skupimo 9 flortomova, koliko možemo u isto vreme i da ih nas petoro, šestoro svira u nekom specijalnom brojanju. Ta ideja je izgledala dobro samo u mojoj glavi, no od 9, na kraju smo zbog logističkih zavrzlama spalili na 4 flora (hvala Saletu Glavi što ih je doneo) i odsvirali smo ih Maksa i ja drugog dana snimanja, odmah po završetku bubnja.

Vokali, hiljadu vokala. To čujem kad mumija treba da se probudi. I Gega me je skapirala i snimili smo 6-7 svojih harmonija jedno preko drugog. Bilo je prelepo, ceo taj proces otkrivanja i slušanja i pevanja. Kad sam taj demo sa vokalima poslao Boži bubnjaru (iz Vranjkovića), samo je rekao *U što je lepo u pičku materinu!* A kad krene onaj *sve što ikada ti si donela* i prelije u *minduše planete* ja. umrem. svaki. put.

Takođe, tema. Dugo mi je prvi impuls bio da temom počne pesma, međutim... Onda sam krenuo da razmišljam, *Čekaj, zašto da otkrijem odmah glavnu stvar? (Nije ti ovo 14. vek...)* Pesma je dugačka, svašta se dešava, sporo se razvija, hajde da se ona otkrije kasnije, a da je sve nekako nagoveštava. *Minduše planete* kao neki refren i onda druge *minduše planete*, kreće tema, to je to. Neke stvari se nameste savršeno, samo im treba deset godina.

Kad smo počeli snimanje albuma kod Igora, znao sam da *Buđenje* mora da bude prvo. Ako ono legne, sve ostalo će biti lakše. Ionako je *Buđenje* kao neki album za sebe. Maksa je odmah dobio tejk, a ja sam sve gitare prosuo u dva termina. Sve gitare za sve pesme. To se nikada pre nije desilo.

Slušamo taj *raf*, ja putujem na Arsenal sa Vranjkovićem, a Gega mi šalje poruku *E a da snimimo gudače u Buđanju?*

I šalje mi ideju, a ja ne verujem. Srećem Kuzmu na Arsenalu (svirao je bubnjeve u *Blajnderima*), završio je tonsku sa Bajagom, ja ga pitam, *Čekaj, tvoja Lena je violinistkinja, ajde pliz pitaj je da nam snimi neke violine u pesmi.*

Tri dana kasnije Lena dolazi sa drugaricom Mimom koja svira violončelo i snimaju svoj deo u *Buđanju*.

Gega je u *Lodžiku* napravila gudače i onda je Lodžik napravio partiture iz onoga što je ona odsvirala. *Stringače*, kako ih je Gega nazvala, su pročitale note i odsvirale sve u nekih dva sata, taman kad sam ja završio sve gitare.

Svirale su iz tri ruke, prve violine, druge, treće, pa su onda dodale i po jedan tremolo. Pesma se otvorila dodatno u tom delu, što je fenomenalno ispalo, jer je *želim da ti poklonim* deo u prvoj verziji pesme bio zamišljen kao refren, ali su onda *minduše planete* preuzele tu ulogu, a *želim da ti poklonim* ispao kao neki bridž koji se desi samo jednom u pesmi.

Vokale smo snimali u tri termina. Previše je posla, raspevaj se, probaj ovako, probaj onako. Bilo je naporno, ali prelepo. Znali smo šta radimo i bodrili jedno drugo. Pevali smo u po dva mikrofona jedno pored drugog, ali nismo pevali u isto vreme – kad se jedan umori drugi preuzima i tako smo štedeli i glasove i vreme.

Gegi je mnogo brže išlo, ispucala je tejkove jako brzo, a meni uvek treba bar sat vremena samo da se raspevam. Ali, odličan smo tim u studiju i znamo da guramo jedno drugo. Igor je herojski podneo i ispoštovao sve naše ideje. U jednom trenutku je rekao *Ma vi ste ludi! Ja čujem da li je dobar ton, ali to što vi čujete... idem da sipam viski.*

Snimali smo i ocean drum i tongue drum i šuškalice i zvonca i Moog i pesma je počela da poprima ozbiljan oblik. Čak i oni xoxo vokali koji najavljuju drugi deo pesme – Igor nije svisnuo od editovanja.

Ideju za klavir sam dobio nakon The Necks koncerta u decembru. Nisam bio na koncertu, ali Aleks je bila i kaže da je klavir bio fantastičan. Pitao sam je, *Je l' možda bio Steinway*

klavir, da li znaš, a ona je rekla da misli da nije, ali da nije sigurna. Potegao sam neke veze da saznam koji je klavir bio na koncertu i saznao da je u pitanju Feurich klavir i da ih firma Pianoland iznajmljuje. Odmah sam im poslao mejl i dogovorio se za snimanje šest meseci unapred.

Skontao sam da je lakše da mi dođemo kod njih i snimimo klavir, nego da plaćamo još i troškove transporta. A i pitanje je da li bi klavir stao u studio. Samo smo morali da pogodimo termine da klavir bude dostupan u trenutku kad Sana bude doputovala iz Španije. Čak su nam izašli u susret i dali nam još jedan koncertni klavir za snimanje, pa da odlučimo na licu mesta koji nam se više sviđa.

Omot za album smo dobili dosta brzo. Već drugog-trećeg dana snimanja imali smo prvu verziju, koju je Potočnjak onda još malo doradio. Kad smo uboli prave boje i vajb, ostalo je samo da bude *još stripastije*, kako je predložila Gega. Potočnjak i ja delimo sličnu opsesiju kada uzmemo nešto da radimo, ne možemo da se smirimo dok to ne ispadne do kraja zakucano. Ne znam da li je to najzdraviji proces, ali nama radi posao – drugačije ne umemo. Volim ljude sa kojima sve možeš da se dogovoriš za pet minuta. Efikasnost i pravi *mindset* su ključ za puno stvari u životu. Pritom stvarno ne znam kome bih se obratio za omot da Niko nije bio dostupan. A da je lud, lud je – sličan se sličnom raduje.

Teremin nije baš došao odmah. Spalili smo se bili Gega i ja od snimanja vokodera i talk boxa tri sata za *Video sam* i onda sam, dok je Roland još bio vezan, uzeo da tražim farbu za *Buđenje*, za deo dok ide Type O Negative gitara. Našao sam jednu baš dobru, koja ima neki svoj svetlucavi pokret u nekom svom vremenu, i taman je legla na tempo pesme. Posle

toga sam hteo da tereminom povežem dugački deo u pesmi kad bend roka, a gitara svira visoke teme. Tema je namerno slična kao u *Blajnderima*, jer je *Buđenje* ipak prequel za *Blajndere*.

Prva dva tejk teremina su bila samo okej, i nekako smo se samo pogledali Gega i ja i prećutno znali da *samo okej* nije dovoljno. Teremin je jako zajeban instrument, jer je apsolutno mikrotonalan, odnosno, prolaziš konstantno kroz sve skale i štimove i moraš da nađeš svoje mesto u harmonskom univerzumu. A tu pomaže osećaj za vreme.

Teremin je intuitivan instrument, jer samo pomeraš ruku u vazduhu, ali pomaže kada ti unapred svira melodija u glavi i znaš gde treba da ideš dalje. Jer, ploviš sve vreme i svi tonovi koje sviraš su vezani i treba da se fokusiraš da desnom rukom napraviš slajd u vazduhu, da na vreme dođeš do tona do koga želiš i onda tačno odlučiš kad da ga napustiš, da bi skijao do sledećeg.

A dug je deo u pesmi u kome teremin svira bez prekida sve vreme, možda čak dva minuta. A ako je ova pesma pesma sa hiljadu vokala i svim instrumentima koji postoje, tereminov ulaz mora da bude i neki mali *stejment*. Mora apsolutno da opravda svoje prisustvo u pesmi, ali ne sme ni da je zaseni.

Mislim da je treći tejk bio odlučujući i tu sam se baš fokusirao da pratim gitaru, ali onda sam se istovremeno nekako i opustio u nekom trenutku, da bi mogli gitara i teremin da se razdvoje; i onda kada je gitara krenula da spušta i smiruje frazu, teremin je otišao dalje gore da nekako održi tenziju do prelaza u refren. Ali, ni ta tenzija ne sme da bude prevelika, jer što je viši ton, veću anticipaciju pravi i onda kad se vrate *minduše planete*, pesma ne sme da potone. Sve je to vrlo delikatno, ali kad ubodeš, znaš da si uradio pravu stvar. U devet termina smo snimili celu pesmu.

Dogodiće se sutra

Ova pesma je kao neki *prequel* za *Odbleske smrti*, jer su obe nastale 2. decembra 2015.

Samo što je ova nastala prva i malo je nervoznija... Verovatno jer je esid od prethodne večeri još uvek isparavao iz organizma. Pesma je malo kljakava i ima ispadanja iz tempa, ali u svom tom nekom batrganju iz kiselog mamurluka ima nekog šarma i u par navrata u pesmi izašlo je nekoliko baš dobrih stvari.

Neko vreme sam razmišljao da li albumu treba ova pesma, pogotovo nakon rapsodije kao što je *Buđenje mumije*. No, gledano na pesmu kao neki predah, svojim sporim tempom taman malo uspori situaciju u kontekstu albuma i onda *Senke* na nju legnu baš osvežavajuće. Iz elektronske tmine u svetlucanje ljudskih glasova. I to kakvih.

Senke

26. septembar 2015. *Fridge murder day* je originalni naziv pesme, odnosno muzičke teme.

Jonas iz Katatonije koji na Vanjinoj svadbi u Kragujevcu pijan obara frižider i iz njega ispadaju stotine čaša za vino i razbijaju se. To je nešto najsmešnije čemu *nisam prisustvovao*, jer sam bio u klonji tad i samo sam čuo zvuk lomljave, zatim tišinu i nekog kako više kako je svadba završena.

Ta svadba je bilo nešto najluđe čemu sam ikad prisustvovao. Vanja se ženio i zamolio me da mu nađem bend za svadbu. Coolares su bili dobra opcija, jer su pokrivali širok repertoar, a sa njima je bubnjeve svirao Andrej, kod koga smo te zime završili snimanje *Groba*.

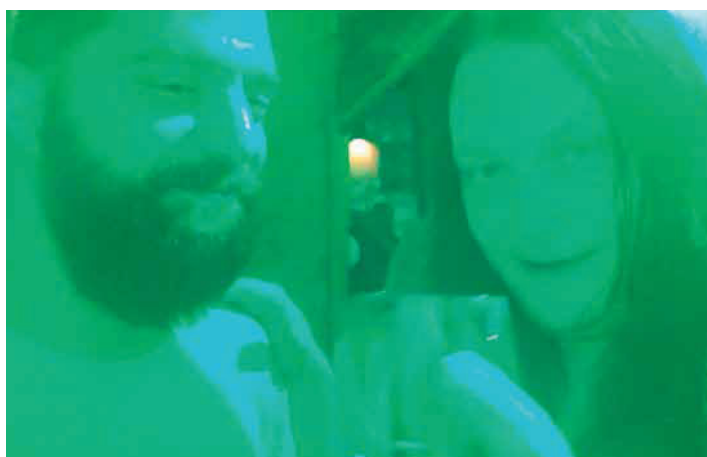
Vanja i Jonas su se upoznali još 2003. kad smo zajedno išli u Budimpeštu da ih gledamo na *Viva Emptiness* turneji. Vanja je nekoliko godina potom putovao Interrailom po Evropi i išao i do Stokholma i narednih godina se zgotivio sa Jonasom toliko da ga je pozvao da dođe na svadbu u Kragujevac 6. septembra 2015. Vanja je imao i molbu, da Jonas i ja otpevamo po pesmu sa bendom, ja Blekov *Everything's coming up roses*, a Jonas *Lovesong* od The Cure.

Jonas je bio toliko nervozan od treme što treba da peva pesmu omiljenog benda na svadbi pred nepoznatim ljudima, da je sa ženom stukao jedno 4 flaše vina pre nego što se uopšte popeo na stejdž. Black je prošao odlično, i kad sam video u kakvom stanju se Jonas penje na binu, ostao sam na bini da mu držim strah i pevao mu malo prateće. Publika je poludela, a on je bio zadovoljan. Laknulo mu je posle kad je sišao sa bine.

Kad su roditelji i starija gospoda otišli sa svadbe, bend prestao da svira i krenula muzika sa razglasa, ja sam prvi uskočio u bazen. Jonas odmah za mnom a onda i još 30 drugih. Jonas je ubio frižider nekih par sati kasnije, negde u sitnim satima kad je realno i bilo vreme da se cela žurka završi. Aleks je bio rođendan tih dana i zamolio sam Jonasa da joj napravimo rođendansku čestitku. Rado je prihvatio (bio je na trećoj flaši tad), jedino što me je ajfon izdao i čestitka je snimljena bez zvuka.

Vanja se odselio u Frankfurt još sredinom 2000-ih i doneo mi je puno pedala odande – to je bilo još pre vremena Thomanna. Donosio mi je svašta tokom godina, Big Muff pre snimanja *.avija*, Voice Box, lampe za pojačalo, prvi veći pedalboard, Strymon blueSky čim je izašao (sreli smo se tamo na kraju moje prve turneje sa Uneath u avgustu 2012.), torbu za Moog, slušalice, svašta je tu bilo.

Mi smo se upoznali preko Stivija još 2001. kad sam išao na radio Politiku kod njega da gostujem, radili smo sva trojica i jedan Finlandia specijal, to je bilo baš zabavno. Delimo fascinaciju metalom još otkako smo bili klinci i kako nas je Tiamat *Wildhoney* slično oduvao, a oduvek smo slušali razne muzike i žanrove. Dopao mu se jako *Smrt, ljubav, smrt* i rekao mi je da mu je to najvažniji domaći album još od *Odbrane i poslednjih dana* Idola i zato mi je još lepše da znam da je posredno uticao i na jednu ovakvu pesmu.

Trebalo mi je dugo da nađem muziku koja odgovara ovom tekstu. Tekst je napisan još davne 2014. na Adi Bojani, dok sam čitao Kit Ričardsovu autobiografiju na plaži. Kao neka velika životna pesma, na granici sveta, na kraju, na ušću, *gde možeš da radiš šta želiš a i ne moraš da radiš ništa ako nećeš*, kako mi je Tomašević saopštio nekoliko godina ranije, kad me je nagovarao da dođem na Adu Bojanu 2010. prvi put. Marko Tomašević mi je inače drug iz srednje, koga sam pre toga znao sa časova klasične gitare 90-ih kod profesora Dušana Šaponje (kuriozitet je i da je Miroslav Tadić bio Šaponjin učenik). Tomašević je svirao i sa Amaranth, a Sana pevala, u nekoliko navrata tokom 2011. kad smo pravili akustične nastupe u Žici.

Fridge murder day mi uopšte nije padao na pamet da može da legne kao podloga za *Senke*, sve dok mi u glavi nisu sinule tri Aleksandre koje pevaju sa mnom.

18. januara smo imali bendovski okup kod mene i kad smo stukli celu flašu kajsije pustio sam im ovu temu, uzeo gitaru da odsviram nekoliko kombinacija šta gitara može sve da svira i ono što je bilo uzbuđujuće i isto tako *opasno*, je što smo shvatili da opcija ima previše. Sve se uklapa sa svime, ima nekoliko tema koje se slažu jedna preko druge, vokali isto tako. Kako to da uradimo, a da ne preteramo?

13. maja smo probali Gega, Sana i ja da pevamo dok je Sana bila tu (par dana posle koncerta sa Anik iz The Gathering) i dobili smo neke osnovne ideje kako bi melodije mogle da idu.

Gega je zatim slomila prvu strofu 15. maja i time oblikovala melodiju. Meni je odmah palo na pamet da joj pevam donju sekstu, pa onda da se nađemo u oktavama na *jin i jang* i *jako je sunce*.

4. juna smo pravili kombinacije preklopa, snimali pilote 12. juna. 13. juna je Gega napravila demo koji smo mi onda istog dana provežbavali na probi. Referenca za bubanj mi je bio *Are you there?* od Anatheme, s tim da još uvek nismo imali rešen aranžman kad šta koliko puta treba da ide.

U toj nekoj integralnoj verziji pesma je trajala 7 i po minuta i znali smo da je to previše. Trebao nam je Maksa da nam reši aranžman, a to se desilo tek u studiju na snimanju bubnja. Probali smo da počnemo pesmu sa metlicama i dopalo nam se da pesma krene nežno, onda bubanj stane u jednom trenutku, Gega i ja ostanemo sami, i onda ulazi ful bubanj, upadnu i Sana i Aleks i sve poraste do tačke ključanja. Obistinila mi se vizija koju sam imao kada sam zamislio tri Aleksandre i mene kako pevamo, pod parolom *hajde da prejubemo Neurosis i Anathemu jednom pesmom, sa ne tri nego četiri vokala*.

Skratili smo sve koliko smo mogli, pet minuta, super. Još samo da sve otpevamo.

Gitare sam dobio brzo. Akustare počinju sa temom, jedna, pa druga, pa treća melodija. Onda se Greč šunja, pa onda kad se sve pojača i poraste krenu i akustare da rokaju, Greč svira teme sa flendžerom i na kraju se pojavi i jedan strat sa tremolom. Moog je seo odmah, jako blizu originalne demo verzije. Još samo da sve otpevamo.

Gega je došla pripremljenija od mene i jako brzo je dobila tejkove. Meni je trebalo malo da se raspevam i nađem pravi izraz za određene reči. *Njega* sam otpevao iz prve, ali *nje* sam uspeo iz dvadesetog tejka. Jer, *nje* je viši ton od *njega* i tera te da ga otpevaš glasnije, a mora da bude nežnije. Jer je ipak *nje*, jebiga, i mora da se razlikuje od *njega*. Plus da u tom glajdu dva tona ne bude *njehe* nego *nje-e*. Malo nervoze, malo smeha, ali bili smo zadovoljni kad smo dobili sva pevanja. Sad je ostalo da ubedim Aleks da dođe da otpeva svoje delove pre Sane.

Bila je jako nervozna kad je došla, nikad nije pevala u studiju pre, i znao sam da moram da učinim sve da joj bude prijatno. Bio sam pored nje sve vreme i pazio koliko je udaljena od mikrofona, da joj bude dobro slušanje i da sve čuje kako treba. Da se oslobodi i da grešaka nema – ako nam se ne dopadne kako je ispalo, lako ćemo da obrišemo. Nema šta da izgubi. I malo po malo, krenula je da se oslobađa.

Najfascinantnije nam je bilo koliko ima isti glas kao ja. Kad je krenula da peva one dugačke *sveta, kraju* sa mnom na kraju pesme, Igor i Gega gore nisu mogli da prepoznaju šta je moj glas, a šta njen. Onda smo počeli da smišljamo nove tonove za nju da krene da se odvađa od mene i najluđe od svega je što joj je bilo najlakše da peva na suvo, bez matrice, bez ičega osim metronoma. Samo me je pogledala i pitala, *Koji ton hoćeš da otpevam*, ja otpevam i ona ga smesta upuca u mestu. Takav sluh nisam video dugo. A ona kaže da nije pevala 15 godina.

Na kraju kad treba da se svi deremo u *zvezde* delu, Gega je sišla dole i rekla joj, *Vidi, ti sad treba da boksuješ, namesti se ovako, odmakni se malo, fokusiraj i samo se deri*. I ispalo je fantastično. Otpevala je nekoliko varijanti zaredom i gledali smo se sve vreme dok smo preslušavali i birali tejkove. Onda je otpevala i onaj *uuuu* deo preko mog prvog *uzimaš samo onoliko malo*, da još malo otvori pesmu, jer je to prva durska promena u pesmi i

prelepo je zvučalo.

Bila je jako zadovoljna kad smo završili i onda je sela i rekla mi *E sad moraš da growluješ, veruj mi* i oduševljeno gledala dok sam urlao. Rekao sam joj, *Okej, tebi za ljubav mora da bude jedan growl na albumu* i izurlao se u *Video sam kako umireš*. Bila je već ponoć, Gega je stukla gore tri viskija i pobegla pre nego što smo stigli da se pozdravimo. Onda je Aleks otišla, a Igor i ja ostali još malo. Kaže mi on, *Ajde jedan viski*, ja kažem *Dobro, ajde jedan...* Ostali smo do 4 ujutru i stukli celu flašu. Igor i ja smo svašta prošli u studiju na snimanjima za ovih devet godina, ali to veče mi je bilo jedno od najdražih i najvažnijih.

Zvuk zvezde koja preleti na kraju pesme, pravio sam dva sata. Uzeo sam parče akustare, pojačao, pustio duplo brže, pa opet još jednom duplo brže, pa vratio unazad, pa snimio reverb, pa onda još jednom to vratio unazad i snimio još jedan reverb. Onda sam tražio tačnu poziciju gde treba da preleti, gde da počne i gde da se završi. Još jedna od mojih suludih ideja koju sam isterao do kraja. Ali, vredi. Na kraju kad imaš rezultat, taj mukotrpan proces ti mnogo lakše padne. Zaboraviš ga, a ostane samo ono lepo.

Sana kad je došla iz Malage, pustio sam joj *Senke* i na prvo javljanje Aleks u pesmi rekla *Jebote naježila sam se*. Onda je na kraju odlučila da samo podvuče svoj vokal na par mesta, jer smo Gega, Aleks i ja toliko napunili pesmu vokalima dok Sana nije došla, da nije htela da pretrpava. I toliko je harmonija već bilo u pesmi, da je bilo praktično i nemoguće izmisliti još nešto. A da ima smisla da se doda i da je lepo.

I Gega i ja smo bili jako skeptični oko *Senki* do samog kraja, jer smo znali da imaju veliki potencijal, ali baš nam je dugo trebalo da nam se rešenje otvori. Prvo nam je Maksa otvorio oči sa metlicama, onda sam ja gitare razložio po glasnoći – prvo akustična, pa poluakustična i onda na samom kraju malo i električne, i onda je kraj rešio pesmu, pogotovo kad je Aleks dodala svoje zvezde.

Aleks je postala opčinjena *Senkama* i u svoj nervozi pre svog snimanja vokala, udelila nam je kompliment da je pesma toliko *fresh*, i za nas kao bend i za muziku uopšte, da nam je baš značilo to prepoznavanje da pesma ima *to nešto* specijalno što smo Gega i ja već počeli da sumnjamo da smo počeli da gubimo. Ljubav kao takva i guranje, izvlačenje najlepšeg iz svakog.

Dejv je bas gitare dobio prilično brzo, u trenutku kad smo zapravo počeli da ih snimamo, jer smo se prva dva sata snimanja Igor, on i ja dibidus spalili dok smo pokušavali da provalimo zašto bas zuji. Čak mi ni moj strat nije zujao u singl pozicijama magneta kao njemu na basu i pokušavali smo sve varijante. Sa pojačalom, bez pojačala, bez pedala, pravo u DI box, u gluvaću, u režiji... Ne vredi. Nije bila obična zujka koja se desi i nismo uopšte mogli da provalimo o čemu se radi. Dejv je svirao, Igor proveravao zvuk, a ja sam bio taj koji je trčao po studiju i prevezivao sve moguće kombinacije.

Na kraju, kad je Igor rekao Dejvu *Ajde idi u dnevnu sobu*, tu je na trenutak zujanje nestalo pa se opet pojavilo. Pogledao sam u svetlo u dnevnoj sobi, ugasio ga i zujanje je nestalo. Dimeri. Prokleti dimeri. Zakleti neprijatelji gitara i pojačala na svim koncertima ikada. *Jebote*. A Igor ih je skoro stavio u dnevnu i uopšte nam na pamet nije palo da oni prave problem. A nije da nismo znali koliko su problematični. Nešto u njima postoji što ne pravi frku, samo kad su spuštene na nulu ili pojačane do daske, a sve između je problem. A i zovu se dimeri, jer ih uvek namestiš na *nešto između*. Pakao. No, kad je to drndanje prošlo, snimanje svih baseva je prošlo lako. Možda tri sata ukupno. Dejv me samo pitao za namig/sufliranje kad je G dur promena u pesmi, sve ostalo je bilo prilično jasno.

Reversni bubanj u pesmi smo napravili dok smo čekali Aleks da dođe da peva. Inspiracija mi je bio *The Sexuality of Bereavement* od My Dying Bride – uvek sam želeo negde da upotrebim tu sjajnu foru.

Među nama

Ova kompozicija je nastala maltene slučajno 23. septembra 2015.

Tek što sam se uselio u stan u Svetogorskoj, čuo sam se sa Aleks povremeno. Svirao sam dosta sâm i snimao, pravio sam neki instrumental koji bi mogao da se pušta uživo da se podvuče pod *Tvin Piks* i izletela je ova vangelijska *Blade Runner* epopeja. Poslao sam joj tad da čuje i jako joj se dopalo. Toliko da sam zaboravio da ovaj komad muzike postoji.

ima mesta gde je synth preeeedobar

2:27-3:05 jebem ti sunce sta je ovo

4:27-4:42

7:05 je... damn good

treba ti savršeno dobar bas preko ovoga i ja to ne bih nista vise dirala

rekla sam ti, zvuci, zvuci jako dobro

samo ima mesta gde ne sme da bude glasniji i ima mesta gde mora da bude glasniji

mnogo je divno

then again, ti znas jako dobro sta ja mislim o stvarima koje ti sviras (:

Tek kada sam napisao *Kamion* i *Stravu*, kopao sam po nekim starim fajlovima i skontao da je *Među nama* u istom tonalitetu kao *Strava* i da zapravo treba da bude uvod za nju.

Imam fascinaciju ogromnim zvukovima koji te pojedu svojom gustinom i veličinom. Ali, ne toliko da te uguše, nego da dišu kao talasi i nebo i to *nešto* među nama.

Preklopio sam dve *Među nama* jednu preko druge u jednom trenutku i onda snimio i Moog preko, da ih poveže i zagrlji kad treba. To smo snimili nakon što smo Gega i ja otpevali *Senke* i snimili Moog za *Senke* i time smo završili termin te noći.

Svi Moogovi su mi lako izletali na snimanju, sve prvi tejkovi. Treba velika sigurnost da držiš pod kontrolom jedan veliki leteći tanjir zvuka, a Moog je upravo to.

Aleks je došla poslednji dan snimanja da malo šuška u pesmi. Plan je bio, onog dana kad je došla da peva u *Senkama*, ako baš ne bude zadovoljna pevanjem, da joj damo neke šuške i zvonca da se malo opusti i snimi bar nešto. Međutim, toliko smo se zaigrali sa pevanjem (od 7 popodne do ponoći), da nije bilo vremena za šuške na kraju, pa je došla ponovo.

Bila je dosta opuštenija i prijale su joj šuške. Vrlo su intuitivne i na kraju sam joj pomogao za ocean drum, kleknuo sam ispred nje sa donje strane ocean druma i nežno ga pomerao sa jedne na drugu stranu, kako bismo preciznije kontrolisali talase. Svidelo joj se jako. Kad smo se popeli gore da slušamo tejk i tražili dobro ulazno mesto za ocean drum u pesmi, u istoj sekundi smo oboje odreagovali na jedan deo, *Ovo je dobro* i tako odlučili gde ocean drum počinje.

Ideja za trubu mi se vrzmala po glavi neko vreme i nakon što nam je Marina gostovala u *Ameliji* na koncertu na Spratu, bilo mi je jasno da ona može lako da popuni neke prostore sa tim nekim rečenicama, kako bi ih odsvirao Majls Dejvis u 2025. na kafi sa Anđelom Badalamentijem.

Ambijent i ukusne rečenice/fraze, a dobili smo ih lako tog poslednjeg dana. Isto kao i truba, tako smo se i Aleks i ja šunjali sa zvoncima i okeanom pre toga. I sve ima svoj prostor i svi lepo komuniciraju zajedno.

Bilo mi je jasno koliko je ovo moćna pesma i hteo sam da te ova pesma pojede koliko je velika. Ali, znao sam da moram da nađem prave reverbe za trubu, da nađu svoj prostor među morem zvezda.

Strava letnje noći

Kaljari, Sardinija. Bio je pretposlednji dan druge letnje turneje sa Uneath prošle godine. Prvi deo turneje je bio tokom jula, počela je dan posle Miletove sahrane, pa sam dobio mastere za *Smrt, ljubav, smrt* usred turneje, a u avgustu je bio njen drugi deo (turneje, ne sahrane). Turneju su završili na Sardiniji 25. avgusta koncertom, pa smo onda odlučili da ostanemo još dva dana dole da iskuliramo i opušteno završimo turneju.

Noć 27. avgusta, tog dana sam se prethodno konačno kupao i video more. Sedeli smo na terasi, poslednje je večer, sabiram utiske od svega, dao sam sve od sebe te godine da završimo album, datum izlaska albuma je zakazan za 6. septembar, ostalo je još samo da se vratim kući. Posmatrao sam prelep zalazak i nedostajala mi je, ceo taj put sam prevaleo i iako sam bio na predivnom mestu u tom trenutku, nedostajala mi je više od svega.

Vozila me je na aerodrom u pola 6 ujutru na ovu turneju i uhvatila jako za ruke pri rastanku i samo sam o tome mogao da mislim sad. Još smo zamalo imali udes u Francuskoj gde nas je naglo isekao neki lik i ruke su me spasle da ne poginem. Ruke koje mi je ona zaštitila pred polazak. I to se desilo baš jutro posle gledanja Baroness i blejom sa Bejzlijem u bekstejdžu (napravio sam joj rođendansku čestitku sa Bejzlijem, ovaj put me ajfon nije izdao). Sat vremena nakon te situacije sa udesom, vidim da je Tore iz Ulver preminuo. A mi putujemo ka Normandiji gde je deset soma zakopanih. Samo da preživim da je vidim opet. Tako je nastala *Strava letnje noći*.

Kad sam se vratio sa turneje, odlučio sam da se častim nekim lepim komadom opreme. Odavno sam prestao da kupujem pedale za gitaru, jer sam skupio sve što mi treba. U jednom trenutku su pedale zamenile skupi mikrofoni, a sve to iziskuje dosta para.

Međutim, Strymon je pre nekog vremena izbacio pedal NightSky i ja sam je našao u Beogradu. Zvao sam radnju, imali su je na stanju, došao, probao, uzeo, hvala lepo, došao kući. Prva stvar koju sam odsvirao na njoj bila je tema za ovu pesmu.

Međutim, trebalo mi je još šest meseci da spojim tekst i muziku. Bilo je potrebno prvo *Kamion* da se namesti prvi. Veće posle *Kamiona* samo mi se otvorilo sve za *Stravu* i kako bismo Gega, Sana i ja mogli da složimo vokale. Prva verzija teksta imala je *Ovo je najduža noć na svetu*, ali sam onda u 2 ujutru skontao da se bolji lomi za pevanje ako je *Ova noć je najduža na svetu*. Onda sam našao i *Među nama* i shvatio da je savršena da bude uvod za *Stravu*.

Sana i ja smo svirali *Stravu* pred Anik, *Kamion* isto, i Dejv je bio na koncertu i posle nam rekao, *Čoda odlične su nove pesme*.

Strat me je jako mučio dok sam snimao ovo. Mora da se svira prstima a ne trzalicom, a moj strat ima javorov vrat koji jako kliza pod rukom. Mislim da bi i Mark Nofler imao problema da ovo odsvira, jer su tema i prstored nekako tipično *klasičarski*. Nekako sam odsvirao tejk, ali sam ubrzo skapirao da akustična mora da vozi kao glavna, a onda doneo i Greča jedan dan da podebljam te akustare. Prva akustara počinje pesmu levo, strat je desno, onda se na F duru uključuje i Greč levo i druga akustara desno i sve četiri gitare sviraju zajedno do kraja pesme. U velikom delu pred kraj pesme, strat sa tremolom u kombinaciji sa Grečovim *bigzbijem* daje sjajne vibrato momente.

Ova pesma se nekako najbrže namestila od svih, sama od sebe. Čak je i Maksa na probi prvi put rekao, *Dobra je stvar*.

Sana je u Malagi slušala rafove koje smo pevali Gega i ja i samo izmajgerisala svoje tejkove kad je došla na snimanje. Mislim da je za 10 minuta prošla dvaput pesmu i završila (*Kad će taj šampanjac*, Igor se javlja odozgo).

U integralnoj verziji pesme koju smo svirali Sana i ja pred Anik, Sana je svirala Moog i to je jako dobro zvučalo. Isti taj pokret koji Moog napravi je Dejv skinuo na basu, tako da je *Strava* jedina pesma na albumu u kojoj nije snimljen Moog. To zvonjenje slajdovanja prstiju preko žica je taman ono što lepi pesmu. Dejv kaže, *Kao neki Pearl Jam*.

Onaj moj *je'n, dva, tri* i pred kraj je ostao od pilota sa prvog dana snimanja. Toliko smo ga slušali kroz rafove da nam je tako postao integralni deo pesme kao simpa detalj. I Dejv je onaj poslednji ton na basu, isprativši Maksinu poslednju činelu, smislio na moru dok je slušao rafove koje smo snimali dok je on bio na odmoru. Kad je došao, sve je imao rešeno u glavi, iako bas nije uzeo nijednom u ruke (ostao mu je u studiju od prvog dana snimanja), sve je smislio u glavi i onda samo došao i prosuo.

Video sam kako umireš

Ova pesma... Ova pesma. Imao sam samo rif sa neke probe koju smo snimili sa Matijom još 30. januara 2017. (radni naziv je bio *Sprava u ulici brestova*) i Dejvu i meni se jako dopadao i trebale su godine da se namesti da ga iskoristimo.

Pritom smo posle koncerta u SKC-u Gega i ja sve više pričali o vokoderima i konačno sam se usudio da uzmem talk box. Talk box je ono čuveno crevo koje se stavlja u usta i pravi *wawa* zvuk. Čuli ste ga sigurno u pesmama kao *Livin' on a Prayer*, *Man in the Box* ili *Kickstart my Heart*, koristili su ga i Gilmor i Gansi i Tool i Meshuggah i gomila bendova.

Jedini tehnički problem sa tom spravom, jer je ono zapravo pojačalo u malom, je što si nekad morao da imaš još jedno posebno pojačalo sa strane da bi ga svirao. Međutim, moderna tehnologija je pronašla način da ti više ne treba dodatno pojačalo, već je sada pojačalo u samoj pedali i onda ono izbacuje taj zvuk kroz crevo, do mikrofona koji onda pokupi taj zvuk, a ti ustima oblikuješ taj zvuk kako želiš. A signal koji ide u crevo/pedalu ne mora da bude gitara, može da bude i sintisajzer.

Talk box smo kupili par dana posle SKC-a, ali ga nismo probali bukvalno pola godine, sedam meseci. I onda kad smo Gega i ja dolazili u studio na probe, jedan dan smo bili u fazonu, *ajde da probamo crevo*. I nije radilo. Smorio sam se kao pas. Otišao sam kod Dragoja u Music Box da mu kukam i već sam se pripremio na najgore – da ćemo morati ovaj neispravan da vratimo i da mesecima čekamo da stigne novi. Najbolje i najsmješnije od svega je što su oni u međuvremenu, od novembra kad smo ga uzeli, poručili novi da imaju na stanju i sada nam ga odmah dali kao zamenski na licu mesta.

Tih dana smo Gega i ja baš bili aktivni. 5. juna smo išli da gledamo gongove i divni su, ali preskupi (ima ih od 1500 do 3000 evra). Tad je Gega uzela zvonca, ocean drum i još neke šuškalice.

9. juna smo probali talk box pa nije radio; 10. juna sam uzeo novi. 12. juna smo od Žice (svirao je u Temple of the Smoke, znamo se sto godina) uzeli tongue drum (ima još dva pa je prodavao treći), onda smo odatle otišli na ručak, pa u studio da probamo crevo.

Otišli smo u prostoriju, probali melodiju kroz Moog, pa kroz Roland, pa kroz gitaru i jako je zabavno i smešno i zajebano, jer ja sviram, a ona otvara usta i oblikuje zvuk i moramo da budemo u savršenom sinku da bi zvučalo kako treba.

Kad smo došli u studio da snimamo talk box... Trebalo nam je neko vreme da nađemo pravu farbu na Rolandu. Ali, kad smo je našli, bilo je jako zabavno. Onaj kraj u pesmi, to je toliko bilo smešno da sam na kraju ustao, krenuo sumanuto da tapšem, viknuo *JES!* i zagrljio je iz sve snage. Neke stvari ne mogu da se opišu rečima, one se samo dese.

A onda sam uzeo da sviram gitaru kroz talk box. Tu je izletelo nekoliko fantastičnih tejkova. Ona ne zna šta ću da odsviram, mora da gleda u moje ruke, a ja slušam matricu i samo mi izleću stvari na licu mesta. Kaže Gega meni posle, *Dobro je da me nisi gledao, šta sam sve radila sa crevom.*

Sa vokoderom je isto malo potrajalo dok nismo našli pravu farbu. Kaže Gega, *Jebote lakše mi je da pevam nego ovo*, jer sve vreme mora dikcija da joj bude što razgovetnija dok ja u istom trenutku moram da odsviram akorde tačno u pravom trenutku kad ona slomi svaki slog.

Tri sata smo mi radili sa talk boxom i vokoderom i spalili se. Posle sam našao snage da snimim na Rolandu jednu farbu za *Buđenje*, pa teremin za *Buđenje*, pa smo onda iscimali Igora da nam edituje xoxo vokale za *Buđenje*.

Dobra stvar u svemu tome, dok smo se mi spaljivali dole sa talk boxom i vokoderom, Igor nije imao mnogo posla, a onda kad smo se mi spalili, on je čačkao xoxo vokale. Opet smo izvukli najbolje jedni iz drugih.

Tekst je nastao u oktobru kao neka mantra koju ponavljamo Gega i ja, *želim da živim/ne želim da umrem*. Međutim, istu tu mantru sam ponavljao sâm sa sobom svako veće godinama unazad pre nego što zaspim, jer sam se plašio da ću da umrem u snu i neću znati.

Pritom, pesma je takva da se Gega u jednom trenutku prešaltala u *ne želim da živim/ja želim da umrem* i ta dvosmislenost je sve što je bitno u pesmi.

Moj šapat i growl sam snimio Aleks za ljubav kao nagradu kad je snimila vokale za *Senke*. Ubacio sam i jedan Burzum/In the Woods... vrisak kao što je bio u *Demonskoj* na prošlom albumu, jer što da ne.

Poslednjeg dana snimanja Sana je izdivljala neki muslimanija vokal, Nevena snimila triangel (*A to se tako zove!*) i onda i Marina ispucala nešto. Ova pesma ima svega, i *previše*, i znali smo da će biti najizazovnija za miks.

Aleks kad je došla da čuje *Senke* pre snimanja, čula je i sve ostale pesme. Rekla je *Meni ovo već deluje prilično smiksano* (eh, kad bi znala...), a za *Video sam* je rekla *Ovo je baš rtanjska pesma*. To je bila verzija pre Sane i Marine. Kad su se snimile Sana i truba... Zazvučalo je kao Oranssi Pazuzu u Guči. Oranguči Pazuzu.

Pet dana nakon završetka snimanja albuma otišli smo u Novi Sad da gledamo Oranssi Pazuzu. Bilo je fantastično videti bend na vrhuncu svoje snage. Njihov poslednji album je kao *Smrt, ljubav, smrt*, ali u ogledalu – mračni Cons koji umesto ka ljubavi idu u smrt. Rakić mi je posle koncerta samo rekao *Ti si psiho! Sve si bio u pravu! Hvala ti za ovo!*

Tri godine ga nagovaram da ih dovede, još otkako su rasturili Brutal Assault u avgustu 2022. I vredelo je. Sana i Aleks su se pošteno izđuskale, mene su ozbiljno zavezali i ponekad mi zvuče kao Ulver koji nikad nisu prestali da sviraju blek metal, nego su krenuli elektroniku da kombinuju sa tim. Najbolji metal bend trenutno koji nije metal. Dario Arđento i Džon Karpenter idu kod Linča na piknik. Noć je finska nad Srbijom.

Kamion za mentalno zdravlje

Ne mogu da lažem, imao sam tešku zimu. Skinuo sam se sa duvanja krajem januara i prvih mesec dana je bilo najteže, najviše zbog spavanja. Nisam mogao da zaspim do kasno ujutru i to je tako trajalo neko vreme. Onda su se vratili snovi, nastavio sam da idem na masaže da sredim sjebanu leđa (najviše zbog gitare), bavio se sobom. Dosta mi je pomogla knjiga *Beskrajna lakrdija (Infinite Jest)* Dejvida Fostera Volasa koju sam čitao jedno mesec dana.

Dešavali su se štrajkovi i protesti, imali smo i probe za taj nesuđeni koncert, bavio sam se sobom da budem okej sâm sa sobom i kroz knjigu shvatio kako su sve adikcije zapravo jedan veliki flaster za emocije. Bežanje od istine. Od onoga što boli. Što je veća trauma koju smo doživeli, to nam više supstance treba. Kafa, cigare, alkohol, droge, šećer, hrana, to su sve stimulansi koji nam rade nešto i sve što uneseš u sebe ti radi nešto. Pitanje je samo koliko toleranciju izgradiš i na šta si navikao i šta ti je okej i dokle si spreman da ideš. A što se ranije desila trauma u detinjstvu, teže nam je da je to skapiramo kao traumu, jer kad si klinac ne znaš ništa. Pogotovo ako su roditelji u pitanju, jer ti si dete i oni su

uvek u pravu, zar ne? Nijednu situaciju ne doživiš kao problematičnu dok ne dođeš u određene godine i počneš da uviđaš posledice.

Tako sam kroz knjigu shvatio da, jedina zavisnost kojoj želim istinski da se prepustim, je ljubav. Shvatio sam da je volim toliko da samo želim da bude srećna, čak iako to ne budem ja. U tom nekom trenutku pređeš igricu.

Pesma je nastala 5. marta u jedan ujutru. Desila se jako brzo, i muzika i tekst. Želeo sam da kažem te neke bitne stvari, da je vidim i osećam i razumem i prihvatom, takvu kakva jeste. Najteže je opustiti se toliko da nekom veruješ. A poverenje se gradi. Godinama.

Veče kasnije, 6. marta i *Strava letnje noći* dobija svoj oblik. Dve pesme za dva dana, nije loše. Tu je i *Među nama*. Album je blizu.

Bio je taj veliki protest 15. marta i najteže je bilo ostati normalan u celoj situaciji. Vagao sam ceo dan da li da idem i negde oko 6, pola 7 popodne nešto je puklo u meni i krenuo sam. Drugari su mi bili na Slaviji blizu bine i pokušao sam da dođem do njih, ali nije bilo moguće. Tolika je gužva bila i nenormalno mnogo ljudi. Najbliže što sam uspeo da priđem, prošavši Ribnikar, je Hilton. Stigao sam kad je bila petnaestominutna tišina i čuo sam eksploziju iz pravca Manježa i video neko komešanje, ali pojma nisam imao da je pukao zvučni top 20 metara dalje. Neko je rekao da su studenti zvanično završili protest i pola sata kasnije, kad sam konačno uspeo da se nađem sa ekipom, mreže su proradile i saznali smo šta se zapravo desilo. Onako u šoku, razišli smo se posle nekog vremena, ali osećanje užasa je ostalo. Nisam mogao da spavam do 7 ujutru, osećao sam se uplašeno i zahvalno što sam živ, u istom trenutku. Ameri iz Uneath mi pišu, *Brate jesi li dobro, ako je sranje možeš da dođeš kod nas*.

Odlučio sam da joj napišem pismo.

Nismo se bili čuli dva meseca u tom trenutku i mislio sam da bi bilo zgodno da joj se javim tim nekim klasičnim oldskul romantičnim načinom. Bila je nedelja kad sam odlučio da joj ga pošaljem. Nisam mogao da spavam cele noći i čekao sam 8 ujutru da otvore poštu da joj pošaljem pismo.

Poslao sam ga, vratio se kući i onesvestio se.

Budim se oko 2, pola 3 popodne i vidim propušten poziv od nje. Prvo sam pomislio, *čekaj, nema šanse da je dobila pismo ovako brzo*, dobiće ga tek sutra. Pritom se čujemo telefonom jako retko, uglavnom kad je nešto baš bitno. Ali, taj sinhronicitet me je pogodio toliko jako – desila se velika katastrofa i bili smo potrebni jedno drugom. Pričali smo 45 minuta telefonom (nisam joj pominjao pismo) i super smo se ispričali. Ispostavilo se da smo bili na Slaviji jako blizu jedno drugom, ali nije bilo šanse da se sretnemo u onolikoj gužvi. Sreli smo se na koncertu Tobi Drajvera prekosutra na Spratu i onda se videli ponovo par dana kasnije za moj rođendan i bilo je jako prijatno. Kao i u pismu, spomenuo sam joj pesme koje sam napisao i jako se obradovala što imam još jedan album tako brzo. Ona prolazi kroz razne faze u životu, ali kad se nasmeje... Sunce bukvalno može samo da umre.

Znao sam da je *Kamion* dobra pesma. Pomalo neobična, ali i ne toliko zapravo. Ima nešto od *Imam* vajba, ali na drugačiji način. Gricko kaže *Kao Fleetwood Mac iz Sijetla*. Dejav je rekao, *To je to, k'o Džeri Kantrel*. Sa Sanom sam je probao kad je došla par dana pred koncert Anik.

Bio je 27. februar kad smo sa Vranjkovićem išli u novi SKC u Novom Sadu da odsviramo

dva već odložena koncerta od decembra. Celu zimu sam dosta slušao The Gathering, čak sam ih sa Mikijem slušao u kolima dok smo se vozili tamo tog dana. Sretnemo Rakića u bekstejdu, a on mi kaže, *Anik dolazi ponovo u maju, hoćeš da ponovimo ono od pre 3 godine?* Ja kažem *naravno*, smejem se jer univerzum gleda u mom pravcu.

Znao sam da je Gega na Baliu tad i zovem Sanu da je pitam da li hoće da dođe iz Španije tad da gostuje da pevamo zajedno. Ona oduševljena, već deset godina se muči tamo u Španiji, bila je letos na Miletovoj sahrani, bila je i u SKC-u sad kad smo svirali i uvek je htela da nešto snimimo zajedno. Taman dok je tu da probamo i *Senke* sa Gegom. *Stravu* smo isto probali i super je zvučala – složili smo glasove jako brzo i čak je probala da svira i Moog i teremin. Na koncertu smo izveli i *Grob*, što nikad ranije nisam probao, *akustični Grob* i bilo je super. Dva dana kasnije je bila i na koncertu na Spratu kad smo svirali, sve je bilo super.

Kamion mi je bio najlakši za snimanje u studiju. Jedini problem je bio što nisam hteo da je snimam uz metronom, jer strofe konstantno imaju to neko napred-nazad povlačenje. Zato sam morao gitaru da snimam pevajući strofe u sebi. Jer, vokal vozi sve, a gitara ga prati. Samo što gitara mora prva da se snimi.

I desilo se sve jako brzo, akustara zvuči fantastično (30. jun), odmah sam dobio i Greča koji se šunja na par mesta, onda Moog (2. jul) da obgrli sve, a pevao sam 7. jula nakon završnog termina pevanja za *Buđenje*, i cele *Strave*. Ta pevačka laga mi leži, jer sam nekako celu pesmu napravio oko toga. Svi instrumenti prate vokal i dišu zajedno sa njim. Ebow (električno gudalo) sam dodao 8. jula, to je prvo što sam uradio kad smo došli u studio, pre nego što smo Gega i ja pevali *Senke*. Na kraju sam podvukao i teremin 15. jula, pre nego što je Aleks došla za *Senke*. Snimljen je i jedan Roland sint, ali sam ga na kraju izbacio. Radio je posao na *Imam*, ali ovde se ne uklapa.

Prva ideja mi je bila da *Kamion* bude na albumu odmah posle *Buđenja*, jer je jedino tako mogao da stane na ploču zajedno sa *Buđenjem* na A stranu. Međutim, na Arsenalu pred Massive Attack, u hotelu smo slušali *rafove* Boža, Uža, Miki i ja i nakon dve flaše viskija neki zajednički utisak je bio da je prerano da *Kamion* bude tako rano na albumu.

A da se možda album završi sa njim? *Video sam kako umireš* mi je u tom trenutku bila idealna za kraj, jer realno, kako išta da staviš posle takve pesme? Međutim, tek kad smo Gega i ja snimali talk box i sva ona ludila i kad je ostalo ono njeno *wawa* zajebavanje na kraju pesme, to se ispostavilo kao odličan *comic relief* i ujedno i predah pre nego što *Kamion za mentalno zdravlje* zaključiti sve na jedan optimističan način.

Sana je na tom koncertu pred Anik u *Kamionu* pevala neke lepe prateće, ali skontali smo da bi na snimanju možda bili višak. Sigurno bi lepo zvučali, ali više je stvar konteksta, gde ja kao čovek sa gitarom pevam ljubavnu pesmu, posvetu, pismo. Sa još nekim orkestracijama pride – reper mi je bila *God Damn the Sun* od Swans. Nisam siguran da bi se ženski vokal uklopio u kontekstualnom smislu, i onda je neka zajednička odluka bila da se album završi ovako. Album je prepun raznih divnih gostovanja, ali ova pesma je previše lična i takva treba i da ostane. Sa čime ja ostajem kad svi ti ljudi iz studija odu.

Poverenje je kao miris knjige

Vokalno sam se na ovom albumu malo povukao u pozadinu, ali ipak zadržao sva kritična mesta. Orkestrirao sam sve ove divne, divne ljude da od svakog uzmem nešto najbolje što ja nemam. Svi mi, Maksa, Dejv, Gega, Aleks, Sana, pa i Igor, Aki, Marina, svi mi imamo neka sranja u životu, ali kad se siđe dole u gluvu sobu, ja treba da im nekako omogućim da zaborave na sve to i da pritom izvučem iz svakog nešto najlepše. Svakom nešto drugačije svojstveno, što samo ona/on imaju. Ja sam tu medijator da se sve to desi. I režiser i host i snimatelj (dobro, *asistent* snimatelja) i lajter i montažer.

I svako će imati neka posebna sećanja na to što su doživeli u sklopu celog albuma, a ja sam jedini tu od početka do kraja u svakom segmentu. Ali će zato njihova sećanja biti specifičnija, jer su se samo fokusirali na taj jedan određen deo kome su prisustvovali i onda je ta energija koncentrisanija. A energija je ključ u svakom snimanju.

Sve mi je jasnije šta znači biti vizionar, dirigent. Svaka pesma mora da ima neko svoje svojstvo, bitnost i pre svega *nameru* za kojom svi treba da se povuku. Što je jači signal koji pesma daje, lakše će svakome biti da ih pesma privuče ka sebi. Ono što pesma traži, ili kao što veliki Fil Kolins kaže, *sve za pesmu*.

Puno sam zimus slušao Dead Can Dance i Swans i sve sam bliži tom nekom bunaru iz kog oni piju. Oni transcduju ne samo žanrove u muzici, nego i samu *muziku* kao takvu. Želim da idem tamo, odnosno to nešto me privlači sve više ka sebi i neizmerno sam zahvalan što imam oko sebe ovako prelepe ljude koji me vole i imaju poverenja da me prate gdegod me vizija vodi.

Prvi dan pripreme mikseva (30. jul, dan posle Oranssija u NS) Aki i ja smo osam sati fazirali bubanj, sređivali krosfejdeve, čistili tomove i slično. Bilo mi je jasno koliko je veliki album i da ću morati da mu pristupim do najsitnijih detalja. *Senke* su delovale najlakše za miks, jer smo vokalima i aranžmanom već napravili odličan miks. *Buđenje* je delovalo da već ima jako dobar skelet, samo je trebalo obratiti pažnju na sve detalje da izlete kad treba. *Među nama* me je brinula, *Strava* isto, *Video sam* je izgledala najzahtevnije i znao sam da će morati da se radi puno automatizacija. *Kamion* je delovao dosta već rešeno.

Prijalo mi je što je Aki preuzeo, jer smo spalili Igora, a Aki ima sveže uši. Sad kad uđemo u mikseve, ako se spalimo, imaćemo Plotkina da nas ispravi kao treći par ušiju. Bilo je samo bitno da se ne zaglavimo kad zaronimo duboko u mikseve. A zaronili smo.

Drugi termin mikseva je bio 1. avgust. Više od osam sati smo čistili vokale u *Buđenju*, mljaceve, puceve, *de-esserom* smirivali sva *š*, *s*, *p* mesta sa plozivima, pa onda krenuli da štimujemo. Nije bilo kritičnih mesta, to je sve oko par centi razlike. Prešli smo sve moje vokale i Gegine do pola i spalili se.

Sve to je mukotrpan proces, ali fokus mora da bude i na detaljima i da istovremeno moraš da gledaš i širu sliku; prija kad znaš koliko je sve dobro, ali neminovno je da se premoriš i raspadneš u nekom trenutku.

Postavili smo dobru panoramu za gitare, išle su dovoljno i u dubinu i širinu, samo je bilo jasno da ćemo morati da ih vozimo po sekcijama. Zapravo, cela pesma mora da se miksa po sekcijama, jer se stalno nešto menja i druge stvari dolaze u fokus. (Aki: *Svaka sekcija je novo slovo u projektu, ABCD... ovo je prvi put da sam stigao do V*)

Treći termin mikseva, 4. avgust, završili smo Gegu i xoxo vokale za *Buđenje*; onda smo radili EQ za bubanj i bili čak i malo kreativni sa reverbima. Napravili smo 4 različita za doboš i počeli malo da čačkamo reverbe za tomove.

Doćiće reverb policija i staviće nas u zatvor

Četvrti termin mikseva, 5. avgust, počeli smo da pravimo reverbe za vokal. Kad smo stigli do *Trudi se* dela i pustili vokale, krenule su mi suze koliko je lepo. Sve je krenulo da isplivava i da zvuči onako kako sam čuo dok smo snimali. Onda smo našli reverb koji je Gega koristila u *Lodžiku* dok smo snimali pilote, zove se *reverb for days*, stavili njega, pa nam ni to nije bilo dosta, pa smo stavili još jedan, čuveni Lexicon 480L.

Gega iz Londona mi je poslala kamion koji vozi levom stranom, a ja sam joj samo rekao, *nije nam bio dovoljan reverb for dayyyzzzz, doćiće reverb policija i staviće nas u zatvor*. A ona, *Ja ću da svedočim u vašu odbranu!* Čačkali malo i akustaru i stigli do gudača. Za devet sati napravili ogroman posao, spalili se, nastavljamo sutra. Pesma postaje ozbiljno ogromna.

Petog dana, 6. avgusta, uradili smo reverbe za prve minduše planete. Pojačali ono *k* u *crni lak* da se čuje, da ne bude *crnila*. Onda smo štimovali violončelo *sat vremena*. To je samo par centi razlike, ali čujemo to obojica. Čak je melodyne u par navrata prijavio da je sve u redu sa štimom, a i Aki i ja čujemo da je *off* za cent ili dva. Plus je čelo jako zajeban instrument, i za sviranje, i tonalno. Onda smo radili *želim da ti poklonim* deo. Opet se spalili, pa uzeli da snimimo par dilejeva na mom vokalu u početku dok ne uđe Gega. Snimio Gegi jedan lep Radiohead dilej za *hram*.

Tu negde sam shvatio da su prva tri minuta ovog albuma stari Cons, a onda se sve otvori i promeni i nikad više ne vrati na staro. Do eventualno *Kamiona* na kraju albuma, gde svi odu i ostanem opet sâm. Stigli do druge teme i sola i teremina i tu je Akiju komp krenuo ozbiljno da zakucava. Nema dovoljno memorije, CPU umire, probili smo već 250 kanala, a i grafička krene da mu trepće. Ništa, bar smo stigli do pola pesme u pet termina po 8-9 sati; ja ionako idem sa Vranjkovićima na put na par dana, taman da iskuliram malo, a Aki će u međuvremenu da proba da sredi još malo projekat da možemo da pokrenemo sve.

A kuliranja nije bilo sa Vranjkovićima. Pokvario nam se kombi u Kolovratu ispod Prijepolja u 4 popodne. Pokušali da popravimo, ali nije moglo. Poslali po drugi kombi iz Beograda, došao je po nas u 1 ujutru. Stigli u Nikšić u pola 6 ujutru, a krenuli iz Beograda u 10 jutros. Raspali smo se. Odspavali možda 2-3 sata i pravo posle koncerta krenuli za Banatski Sokolac. Jedva smo se spakovali u taj drugi kombi, taman je toliko manji da nam je deo opreme ispod nogu na zadnjoj klupi, a meni na srednjoj klupi kolena udaraju u prednje sedište. Odsvirali smo nekako Banatski Sokolac i pravo nazad za Beograd; stigli smo u pola 6 ujutru. Ovo je najnaporniji put koji sam doživeo u domaćoj radinosti, spavali smo možda pet sati za tri dana. Posle kažu, vama muzičarima je super, putujete zajebavate se. Probaj da sediš u kombiju po deset sati dnevno. I onda kad ispadneš polumrtav iz kombija na binu da odsviraš koncert što bolje.

Šesti dan miksa, 11. avgust. Morali smo da podelimo pesmu na dva dela, u dva zasebna projekta, da Akiju komp ne bi zakucao i da bi mogao da mu izdrži da podrži bar prvih devet minuta pesme. Sedam sati smo postavljali miks prvog dela. Blizu smo, ali još ima na par stvari da se obrati pažnja – to ćemo sutra, odmornih ušiju.

Menjali smo sve de-essere, EQ i kompresore na vokalima za Sonnox Oxford, jer smo skontali da nam prethodni de-esser zatvara vokale, a treba nam nešto što će zapravo da ih osvetli. Već nam sve zvuči više hi fi od prošlog albuma. I ne postoji referenca miksa nekog drugog benda sa kojim bismo mogli da uporedimo naš miks, jer ne postoji ovakva pesma na svetu.

Toliko sam spaljen od mikseva da ne mogu ni da slušam muziku kod kuće. Jedino što vrtim su *Within the Realm of a Dying Sun* od Dead Can Dance i Kejvov *Ghasteen*. Neverovatno je šta se frekventno dešava u gornjem registru kod Dead Can Dance i koliko su im svetli vokali, ali njima je mnogo lakše, jer nemaju doboš i činele. Menjam bojler, stavljam novi, jezivo mi je jak pritisak vode u zgradi, konačno topla voda još od Sarajeva, više ne zaspim nego se onesvestim u 11 uveče od umora.

Sedmi dan miksa, 12. avgust. Uspeli smo da postavimo *Buđenje* miks prvog dela. Rešili gitare kad rokaju i teremin, ništa nam ne smeta, sve je super. Da se odmorimo malo od mumije, počeli smo da postavljamo *Među nama*, raširili Džuna, postavili Moog da prede, ocean drum i zvonca, našli reverbe za trube, propustili ih kroz traku.

U međuvremenu, Gega se javlja iz Londona, poslali smo joj miks, kaže *prelepo je ništa ja tu ne bih dirala*. Jebote, vredelo je. 57 sati smo postavljali miks i uspeli smo.

Osmi dan miksa, 13. avgust. Reakcije na miks prvog dela su fantastične (Boža iz Vranjkovića: *Ovo će da bude najbolji strani album na srpskom jeziku*) i danas postavljamo drugi deo; naravno, kao za inat, zabo nam je komp na pola.

Kopirali smo sve setinge svakog kanala zasebno iz jednog projekta u drugi, pa onda krenuli da postavljamo klavir, xoxo vokale i tongue drum. Negde u traženju eventualnog reverba za klavir su se posvađali komp i UAD (Universal Audio), pa smo imali pauzu neko vreme.

Stigli taman do *Budi se* vokala i tu stali. Ne smemo sada, poneseni euforijom miksa prvog dela, da zbrzamo drugi deo. Raspao sam se od premora, ali moram nekako da zadržim fokus.

Deveti dan miksa, 14. avgust. Bili smo jako dobri i efikasni, za prva dva sata smo složili *Budi se* vokale. Otvorili još Lexicon reverb da duže traje, fantastično zvuči. Onda slagali rif gitare do kraja, drugi Moog se isto uključuje u jednom trenutku, stigli do poslednjih *minduša planeta* na kraju. Blizu smo. Aki je u jednom trenutku rekao, *U ovom miksu sve suprotno pravilima, ne koristim mutave reverbe, esovi su poželjni, kompresor na mixbusu mi pale vokali a ne kik*.

Deseti dan miksa, 15. avgust. Dosta dobar dan, krenuli smo već od pola 11 da radimo i do pola 4 dobili miks *Buđenja* drugog dela. Onda za dva sata dobili i neki početni miks *Među nama*. Ispostaviće se da u *Buđenju* smemo da gurnemo električne gitare još malo napred, krenuli smo pažljivo sa njima da ostavimo mesta za vokale, ali trebalo bi da ima mesta još malo – ipak je drugi deo malo razuzdaniji od prvog. *Među nama* je dobra postavka trube, ali moraju sintovi još da budu glasniji i da zagre trube sa svih strana.

Jedanaesti dan miksa, 18. avgust. Malo smo podigli gitare u *Buđenju* u drugom delu, mogu da budu malo bezobraznije. Aki: *Ti si jedini gitarista koji je tražio da smanjim gitare...* Još 17 sati miksa *Buđenja* u odnosu na prvi deo, ukupno 74. Mislim da smo ga dobili.

U *Među nama* digli sintove malo da opkole trubu. Moog sad pojede taman kad treba. Počeli *Kamion*, da iskuriramo malo od sto vokala i bubnja. Očistili vokal i upalili melodyne na par mesta. Postavili akustare i raširili.

Dvanaesti dan miksa, 19. avgust. Dosta smo radili, oko osam sati. Pustili treći miks *Među nama*, podigli Džuna dok ne uđe Moog i podigli malo drugog Džuna kad se završi prvi. Sad je taman kako treba.

Pustili prvi miks *Kamiona*, deluje dobro, ali laže me studio, ono što je u centru u odnosu na ono što svira sa strane, moram da se naviknem da naučim da slušam.

Počeli da postavljamo *Senke*, očistili sve vokale.

Trinaesti dan miksa, 20. avgust. Čačnuli malo *Kamion*, dobar je jako, sve smo uboli dobro, bilo je samo par mikrohirurgija koje smo uradili, ali to je ionako nešto što samo ja čujem.

Onda smo tri i po sata štimovali vokale u *Senkama*. Otpali smo. Kad smo otvorili vokal od Aleks, Aki je rekao, *Aleks ima neki bitcrusher u glasu*, a onda je za jedan tejk rekao *Ovaj kraj reči je otpevala kao Oliver (KKN)*.

Sima Bajka je svratio malo u studio taman kad smo sredili vokale i raspali se, slušao je *Senke* po prvi put dok smo peglali bubanj, pa bas, pa Moog, ništa mu nije bilo jasno. Kad je čuo bubanj očekivao je da čuje neke rif gitare, onda je čuo Moog, pa sto akustara i tek mu onda ništa nije bilo jasno. Kaže, *Sve što očekujem da čujem sve suprotno, prvo oni prelazi kao Sickman od Čejnsa*. Onda smo mu pustili vokale onako klot i odlepio je. Kaže *Ovo je hit, daj snimi spot sa svim ovim ženama*. A za *Buđenje* je rekao *Bajka ovo je tvoj November Rain*.

Tad sam se setio da mi je Kepa prošle godine za *Blajndere* rekao, *Danilče ovo je tvoj Purple Rain*.

Četrnaesti dan miksa, 21. avgust. Svratila je Gega, vratila se iz Londona.

Krenuli da postavljamo miks za *Senke*, krenuli od kraja kad se sve dešava i najgušća je situacija sa vokalima. Napravili reverbe i panorame gde će ko da živi. Probali smo nekoliko varijanti sa reverbima na vokalima, ali ipak je pobedio Lexicon 480L. A za početak pesme smo našli neki lep AMS RMX16.

Lepo smo složili sve, sve nam radi posao, upalili smo i jednog strata na kraju pesme što *bregovičevski* drnda po tremolu, i još proširili jednu ebaw slajd temu koja diže tenziju na kraju pesme. Spalili smo se posle nekih 7-8 sati.

Petnaesti dan miksa, 22. avgust. Prekontrolisali u *Senkama* sva šta šta šta si mesta da se poklapamo i još neke *esove* koji se lako namnože kad ih peva pet vokala u isto vreme. Snimili dilejeve za Aleks i mene kad pevamo duge tonove i zvezde na kraju. Kad sam snimao dilejeve za Aleks, slično kao meni za početak *Buđenja*, namestio sam na DL4 pedali stereo diley postavku gde levi i desni diley imaju različito vreme.

Caka je da se ponavljanja smanje na nulu kada su plozivi u pitanju, obično počeci reči, a onda da se naglo otvore ponavljanja (skoro do kraja) na svim krajevima reči. Tu je potrebna baš velika brzina i *skil*, i fora je, dok okrećeš potove za *repeats*, da ne zakačiš potove za *time*, što se meni upravo u jednom trenutku desilo – *time* mora da bude u milisekundu precizan i isto tako ti pokreti kad se otvara diley, na kojim mestima i koliko.

Krenulo je super, onda sam slučajno zakačio pot za vreme i glasno opsovao. Mislim da je to bio jedini trenutak u toku mikseva kad sam se baš iznervirao. Ponovili smo, drugi tejk je bio odličan, onda smo odmah snimili i još jedan za mene. Preznojio sam se u tih par minuta dok smo to snimili.

Dilejevi su taman malo razlili naše vokale da ne skreću toliko pažnju na sebe, jer smo u panorami skroz po stranama, ona levo, ja desno i mora sve savršeno da se uklopi. Reverbi i dilejevi su nešto o čemu mogu knjigu da napišem, koliko su važni za pesme (*Daj malo jeke ba, jeke*).

Mislim da smo uboli miks. Slušali smo sto puta pesmu i nije mi se smučila. Ima to nešto specijalno što te osvoji i tera te da je pustiš ponovo.

Posle *Senki* razmišljali smo da otvorimo *Stravu*, ali smo skontali da je bolje da radimo opet nešto kreativno, umesto da čistimo sto vokala. Otvorili *Dogodiće se sutra*, Aki je propustio pesmu kroz Audio Developments miksetu da joj još otvorimo baseve i srednje. Zapravo da je utoplamo, još malo smo je raširili i to je to. Taman je takva da smiri situaciju posle *Buđenja* i onda *Senke* kad krenu, otvori se sve ponovo.

U subotu me je Vranjković zvao da mi kaže da je *Buđenje* doktorat i da se čuje krvav rad, a za *Senke* rekao da je remek delo, samo mi je dao predlog oko mog reverba na početku, posle Gege, da se napravi da bude malo drugačiji. Za *Kamion* je rekao da je instrumentarijum fantastičan, a da mu na mom vokalu fali jedan *votersovski* prateći koji se dere *kad otopiš sneg* skroz negde u pozadini, jer mu fali da vokal isprati tenziju koju napravi muzika.

Aleks i ja smo u nedelju otišli na doručak. Nismo se videli od Oranssija u NS, a ona je imala peh sa odlaskom na Brutal Assault – auto joj se pokvario u nekom selu u Slovačkoj i iako je probala da ga popravi i pukla silne pare na šlep, kad je nastavila putešestvije dan kasnije, auto joj se ponovo pokvario posle 20 minuta. Dala je je još para da auto odšlepaju na auto otpad i tamo ga i ostavila. Uspela da uhvati neki bus kući.

Totalno je popizdela, jer se svake godine raduje Brutal Assaultu, a ove godine nije ni stigla do njega. Kad se vratila u Beograd, iz potpune depre ju je izvukla sestra koja ju je odvela kod frizera i ofarbale su je u teget. Preslatko joj stoji.

Posle doručka smo došli da slušamo mikseve da joj popravimo raspoloženje i *Buđenje* joj zvuči fantastično. Lepo joj je *Dogodiće se sutra* i primetila je da bi *sat* mogao da se pojača na par mesta. To je genijalno, *sat*, nikad mi to ne bi palo na pamet, zapravo misli na hajhet/metronom i stvarno zvuči kao sat povremeno.

Senke je morala da presluša nekoliko puta i najviše je oduševljena njom. Samo mi je skrenula pažnju na jedan zvuk reversnog bubnja koji joj zasmeta u jednom trenutku, ja na to nisam ni obratio pažnju, ali ima smisla. Ona fantastično čuje i imam ogromno poverenje u nju kad je muzika u pitanju.

Za *Senke* je na kraju rekla, *ovo ne sme da se pusti na radiju, šta će ljudi onda da rade u kolima, ja joj kažem pa da se slupaju u Slovačkoj*.

Među nama kaže da je prelepo i da bi mogla truba da se pojača na nekim mestima, a za *Kamion* isto kaže da bi na kraju pesme mogao taj vokal da se doda, da još malo podsvesno napravi frku/kontrast.

Gega joj mnogo prija i kako nam se muzika i ideje razvijaju sa njom. Jedva čeka da čuje *Stravu* i *Video sam*.

Šesnaesti dan miksa, 25. avgust. Pravili taj malo drugačiji reverb za moj početni vokal u *Senkama. Dva. Sata*. Na kraju našli neki AMS DMX koji nam je napravio foru. Uradili još par mikrohirurgija u pesmi, onda pojačali trube u *Među nama*, pa čistili vokale u *Stravi*.

Onda uzeo da otpevam taj votersovski vokal u *Kamionu*. Brzo smo ga snimili, ali smo mu onda tražili reverb još sat vremena. Treba više da se oseti nego da se čuje i ne sme previše na sebe da skreće pažnju, ali dovoljno da bude tu da drži tenziju.

Onda je svratio Bole iz Turista, pustili smo mu sve pesme i odlepio je. Nije znao šta da kaže, samo je odmahivao glavom dok je slušao, *Danilče svaka čast gde si otišao sa muzikom, sve je tako meta*.

Sedamnaesti dan miksa, 26. avgust. Četiri sata smo štimovali vokale za *Stravu*, onda postavljali bubanj, bas, akustare. Pustili Greča levo i strata desno. Našli dobar reverb za dairu. Namestili otprilike vokale, pa nastavljamo sutradan. Radili smo 7-8 sati sigurno.

Osamnaesti dan miksa, 27. avgust. Radili na vokalima za *Stravu*, čistili, mnogo nam mutno zvuče. Upalili Dolby exciter, neki Def Leppard seting fazon, da nam još otvori vokale. I nije dovoljno. Reverb nam bar nije pravio problem – Lexicon 480L je opet pobedio. Snimili dilejeve za kraj kad svi pevamo i za par mojih *aha* mesta u strofama.

Spalio sam se potpuno, toliko da više ne znam šta radim i šta čujem. Ispostaviće se da smo promašili bas, glasan je i previše mulja, doboš je preglasan, moj vokal još i deluje okej, ali su Sana i Gega i dalje mutne. Drugi deo pesme kad krene, uopšte nema neki *panč* i ne oseti se razlika da je nešto grunulo. Možda ova pesma nije dovoljno dobra, posle *Senki* zvuči kao demo snimak. Potpuno sam razjeban i moram da spavam.

Devetnaesti dan miksa, 28. avgust. Uspeo sam da se naspavam i krenuli smo fokusirano; smirili bas, smirili doboš, još čistili Sanu i Gegu i počeo je miks da liči na nešto – onaj miks od juče da se baci u đubre i zaboravi što pre. Danas se nismo spaljivali, radili jedno pet sati, pustili drugi miks; onda samo otvorili *Video sam*, čisto da prekontrolišemo stanje. Putujem sa Obojenima tri dana u Prilep u tri prilepe materine, uopšte mi se ne ide, ali treba mi kinta za album i naredne nedelje možemo da se posvetimo završnici mikseva.

Sa Obojenima sam se raspao tri dana, ali bar su nas dobro primili (Makedonci uvek kidaju sa klopom) i koncert je bio odličan.

Bebeca je zezao nešto svič za wah na tonskoj, sva sreća pa je imao drugi wah za bekap. Jedino što je taj drugi wah imao malo drugačiji hod, pa kad ga upali, skida mu malo basa i volumena pa sam ga dizao na mikseru kadgod je solirao kao Hendriks. A to je 80% koncerta. Miki Ristić kao veliki fan benda i još bolji basista se sjajno snalazi i taman sve puni dok je Bebec u stratosferi, Cina maestralno svira bubanj, a Kebra šamaniše. Ovo je najbolja postava benda ikad. Kebra me je zgotivio i mora se reći da je legenda. Cina je bio jedan od prvih ljudi koji mi je tražio da kupi *Cimet* čim je izašao.

Sećam se da sam davne '94. na MTV-u, u emisiji *120 minutes* u *ril tajmu* video kad su pustili spot za Coloured Program, pitam ja Cinu, *Kako ste to uspeli tad*, kaže Cina, *Pa Kebra im odneo kad je bio u Londonu, jedino si tako i mogao tad*. Pitam Cinu, *Što si maznuo za Mozak patern na bubnju* The Real Thing od Faith No More, a Cina kao iz topa *Kradem samo od najboljih!*

Dvadeseti dan miksa, 1. septembar. Sa Akijem smo u *Stravi* radili još malo samo na bas gitari; radila je Endi Volas škola i njegov čuveni *symphony* zvuk na basu, odnosno blaga stereo slika koja ljulja bas levo desno. Tu nam je opet pomogao AMS DMX i bas zvuči kao Bil Guld. *Video sam* smo počeli da postavljamo prvi deo, ponovo AMS DMX na basu i malo i na Gegi da joj raširi talk box.

Dvadesetprvi dan miksa, 2. septembar. Snimili dilejeve za *Video sam*, Sani na vokalu, na mom growlu i napravili rep za kraj vokodera; napravili reverb za trubu i pravili panorame za gitare. Pustili neki prvi miks iako nismo sigurni koliko se dobro drži i dokle – na kraju pesme je ipak potpuno divljaštvo i nekako je i poželjno da se sve raspadne. Ispostaviće se da je zabavan miks i dosta čist – bubanj ne potone ni u jednom trenutku, što znači da možemo još da dignemo gitare.

Dvadesetdrugi dan miksa, 3. septembar. Podigli gitare u *Video sam*, dosta je moćnije sad. Snimili i neke *spejs eho* dilejeve za doboš. Pustili i jedan miks sa malo podignutim basom, jer nisam najsigurniji oko nivoa basa u studiju još uvek. Pustili i *Buđenje* treći miks, jedan detalj smo sredili u drugom delu koji sam čuo još prošli put (Aleks mi je skrenula pažnju na isti detalj kad smo slušali onda). Mislim da smo uspeali. Jebote, 4 meseca nisam stao. Jedva čekam Plotkinov master.

Dvadesettreći dan miksa, 4. septembar. Čačnuli smo malo samo *Video sam*, podigli florove na par mesta i malo dizali ručno levu čajnu, jer je dalja od overa (*overhead* mikrofona) pa je tiša od desne. I dva Gegina talk boxa na par mesta izmenili malo panorame da budu širi. Plotkinu šaljemo pesme u ponedeljak, u međuvremenu imam probe sa Vranjkovićima za Botaničku i koncert.

Dvadesetčetvrti dan miksa, 8. septembar. Spakovali sve Plotkinu za master; čačnuli bubanj malo u *Video sam* i još malo i u *Stravi*, da ne potone kad krene svo ludilo.

Onda otvorili šampanjac i slušali malo Aphex Twina, genijalan tapš handclap *plejt* reverb u *T08 dx1+5 [London 03.06.17]* i onaj *hiss* u *T16.5 MADMA with nasty [London 03.06.17]* koji ide kroz celu pesmu. Pustio sam mu i *Spiral Staircase (AFX remix)*, gde se Ričard anonimno prijavio na takmičenje i pobedio, onda nagradu naravno predao drugoplasiranom.

Onda pustili Portishead i slušali separaciju hajheta i bubnja u *The Rip* i opet se fascinirali pesmom *Machine Gun* kao takvom – isti flendž/dilej zvuk na kraju pesme kao nama u *Video sam*. Onda mi je on puštao neke Laibach *revisited* snimke, pa smo pričali još pola sata o sintisajzerima.

Plotkin se javio sa *Checking out the recording now, mixes sound excellent, nice work! Great atmosphere...*

16. septembar, stigli su Plotkinovi masteri. Zvuče fantastično. Sve je još malo raširio i sve se slepilo taman kako treba. Preplakao sam prva dva slušanja *Mumije*, mislim da nikad više neću moći da napišem takvu pesmu. Ni ovakav album. A možda i ne treba.

Što se samog dnevnika tiče, možda samo valja napomenuti da nema mnogo fotki iz samog studija. Jednostavno nije bilo vremena da mislim o tome, jer smo sve vreme bili fokusirani na snimanje. Nisam hteo da vadim telefon dok su Gega ili Aleks pevale, jer nisam hteo da remetim koncentraciju i eventualno pokvarim tejk. Nekih stvari se treba sećati onako kako smo ih doživeli u tom trenutku. Hvala Gegi što se setila da snimi par krucijalnih momenata, mislim da je najvažniji onaj super tejk talk boxa – to ide na *jućub*.

Hvala i Pavlu Trifunoviću što je složio ovaj dnevnik u PDF.

Vreme će pokazati koliko je ovaj album važan, a nama je svakako nešto na šta smo jako ponosni. Uspeli smo sve što smo hteli, a želeli smo mnogo. I uspeli smo. Sve što sam ikada naučio o muzici, ljubavi i životu je i ovde i mislim da se to čuje.

snimanje:

22. jun 2025. bubanj buđenje, strava, senke

23. jun 2025. bubanj video sam, florovi buđenje

24. jun 2025. gitare buđenje, strava, senke, video sam, acc buđenje

30. jun 2025. acc kamion, strava, senke, buđenje acc teardrop, gitare greč kamion, senke, strava, violina & violončelo buđenje

1. jul 2025. moog buđenje, vox buđenje

2. jul 2025. vox buđenje, moog kamion, ocean drum, šuškalice, zvonca (chimes), tongue drum

7. jul 2025. vox buđenje, triangl buđenje, vox strava, vox kamion

8. jul 2025. greč ebaw kamion, greč revers među nama, vox senke, moog senke, moog među nama

9. jul 2025. talk box i vokoder video sam, roland buđenje, roland kamion, teremin buđenje, xoxo vox edit buđenje

15. jul 2025. zvezde zvuk senke, vox gega senke intro, teremin kamion, revers bubanj senke, violončelo kamion, vox aleks senke, vox video sam

16. jul 2025. bas

24. jul 2025. sana klavir, sana vox strava, senke, aleks šuške među nama, sana vox video sam, nevena triangl, marina truba sordina flighorna među nama, video sam

miksanje:

30. jul 2025. aki sređivanje fajlova, faze i krosfejdevi na bubnju i basu i tongue drumu

1. avgust 2025. buđenje sređivanje vokala, melodyne danilo i gega do pola
4. avgust 2025. buđenje sređivanje vokala, melodyne gega do kraja i xoxo, bubanj eq i rev
5. avgust 2025. buđenje reverbi za vokal (lexicon 480l i reverb for days), do gudača
6. avgust 2025. buđenje gudači, vox dilejevi početak, želim da ti poklonim, solo i tema, teremin
11. avgust 2025. buđenje postavka miksa prvi deo
12. avgust 2025. buđenje miks prvi deo, među nama postavka miksa
13. avgust 2025. buđenje drugi deo postavka, kopiranje po kanalima, klavir, xoxo vokali, tongue drum
14. avgust 2025. buđenje miks drugi deo do poslednjeg refrena
15. avgust 2025. buđenje miks drugi deo, među nama prvi miks
18. avgust 2025. buđenje drugi miks, među nama drugi miks, kamion sređivanje vokala, melodyne
19. avgust 2025. među nama treći miks, kamion prvi miks, senke sređivanje vokala
20. avgust 2025. kamion drugi miks, senke vox melodyne i postavka instrumentarijuma
21. avgust 2025. senke vox rev, postavka miksa
22. avgust 2025. senke vox dilejevi i prvi miks, dogodiće se sutra prvi miks
25. avgust 2025. senke drugi miks, među nama četvrti miks, strava sređivanje vokala, kamion votersovski prateći i treći miks
26. avgust 2025. strava melodyne, postavka miksa
27. avgust 2025. strava prvi miks
28. avgust 2025. strava drugi miks
1. septembar 2025. strava treći miks, senke treći miks, video sam postavka prvog dela
2. septembar 2025. video sam dilejevi i prvi miks
3. septembar 2025. video sam dilejevi doboš i drugi miks, buđenje treći miks
4. septembar 2025. video sam treći miks
8. septembar 2025. video sam četvrti miks i vinil edit, strava četvrti miks, plotkinu na master

masteri:

16. septembar 2025.

muzika:

Među nama – sint septembar 2015, moog jul 2025, truba maj/jul 2025.

Senke – septembar 2015, aranžman maj/jun 2025.

Dogodiće se sutra – decembar 2015.

Video sam kako umireš – rif januar 2017, aranžman jun 2025.

Buđenje mumije – tema maj 2020, trudi se deo oktobar 2023, aranžman maj/jun 2025.

Strava letnje noći – tema decembar 2022. acc, avgust 2024. shimmer, aranžman maj/jun 2025.

Kamion za mentalno zdravlje – mart 2025.

tekstovi:

Senke – avgust 2014.

Buđenje mumije – maj 2015.

Strava letnje noći – avgust 2024.

Video sam kako umireš – oktobar 2024.

Kamion za mentalno zdravlje – mart 2025.